

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Redna cena letnega izdaja 12 K, polletna 6 K, četrtletna 3 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kotliškega tiskovnega društva“ v Mariboru. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, sprejema naročnino, inšpekcije in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ se izdajajo kratki oglasi za 10 vin. ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ se izdajajo kratki oglasi za 10 vin. ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. — Izstrani se sprejemajo do torika opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Savinjičani!

Savinjsko prebivalstvo si želi prilike, da na vidnem in slovesen način da izraza svojim verskim, narodnim in domoljubnim čustvom ob sedanjih velikih dogodkih, katere doživljamo. Ker pa se vsled prometnih težav ni moglo udeležiti vseslovenskega romanja na Brezje, zato se priredi za Savinjsko dolino in sosedo

v nedeljo, dne 29. avgusta 1915
veliko domoljubno romanje
k Materi Božji na Ojiko.

Prosili bomo, na tem priljubljenem romarskem kraju Mađer Božjo, da priporoča naše molitve za presvitlega cesarja, za hrabro našo armado, za ljubo Avstrijo in našo milo slovensko domovino Vsemogočnemu v uslišanje.

Glavno sv. opravilo s slovesno pridlo bo ob 1/2 11. uri predpoldan. Priporoča se, da pridejo č. gg. dušni pastirji s procesijami.

Savinjski romarski odbor.

Vlada proti razkosavanju kmečkih posestev.

Zadnja leta so po naših krajih gotovi ljudje v velikem obsegu razkosavali kmetije in si z dobičkom, ki je pri posameznih posestvih znašal po več tisoč kron, polnili svoje denarnice. Razkosavanje se je nadaljevalo tudi v vojskem času. Naša vlada je stopila tem grobokopom kmečkemu stanu sedaj odločno na prste in je izdala sledečo prevažno cesarsko naredbo, ki je objavljena v državnem zakoniku dne 14. avgusta:

Ze v mirnih časih se je v raznih krajih število samostojnih kmetij znatno manjšalo. Posebno sta škodila dva vzroka: razkosavanje in zlaganje kmečkih posestev. Prekupci so pokupili zemljo, jo razbili in pri posameznih kosih strašno zaslužili. Pa tudi veleposestniki so kupili kmetovo zemljo in jo zlagali, da bi povečali svoja lovišča.

Vsled vojske grozi še večja nevarnost, da se to škodljivo gibanje še bolj poostri. Državi pa je mnogo težje, da ostane zemlja v rokah čim bolj številnega, stalnega in krepkega prebivalstva, ki svojo zemljo skrbno in umno obdeluje. Zato so potrebni primerni koraki proti nadaljnemu trganju kmetove zemlje. Vse kmetijske organizacije so temu pritrile.

Cesarska naredba z dne 9. avgusta določa, da se sme zemljo, ki je namenjena poljedelstvu, med živimi, prenesti ali prodati le z dovoljenjem posebne komisije. Isto velja tudi za več nego 10 letne zakupe (če se posestvo da v najem). Večkrat pa je prodaja v interesu dosedanjega posestnika priporočljiva in zato naredba nima namena prav vsake prodaje prepovedati, pač pa je treba gledati, da se v vsakem slučaju presodi dopustnost prodaje z ozirom na to, da se ohrani skupnost posestva. Komisija sme dovoliti prodajo, če ta ne nasprotuje splošnim interesom na ohranitvi samostojnega krepkega kmečkemu stanu. Taki slučajni bodo podani, ako kmečko posestvo ostane ohranjeno v svojih bistvenih delih in je bode novi posestnik sam obdeloval; če se razdeli brez posredovanja osebe, ki bi iz tega vlekla dobiček, in se deli porablja za povečanje obstoječih kmetij ali za ustanovitev novih domov, razdeli se tudi lahko, če razdelitev ne vzame posestvu značaja kmetije, dovoljeno je tudi razdeliti zemljo, ki sploh ne tvori sestavnega dela po bistvu pretežnega poljedelskega ali gozdne obrata. Izjemoma je prodajo dovoliti, če se drugače ne da preprečiti popolnega propada kmetije; pa v tem slučaju naj se poišče primerne kupca.

Pravni posli, katerim komisija ni pritrila, so neveljavni; zemljejniznih prošenj brez pritrila komisije se ne bo upoštevalo.

Zgorajšnje določbe pa ne veljajo za zemljo, ki je vpisana v deželno desko, v knjigo železnice i. t. d., ali pa leže v ozemlju mest z lastnim statutom ali v občinskih pretežno mestnega značaja. Ravno tako ne veljajo zgorajšnji predpisi za zemljišča, ki očitno presegajo obseg ene kmetije. Najvišja meja za obseg

ake kmetije je povprečni donos v šestkratni višini, ki je potrebna za ohranitev družine 7 glav. Besed ca „očividno“ pove, da se gre v tem slučaju za veleposestva v najožjem pomenu.

Pač pa veljajo zgorajšnje določbe za razne pravne posle pri zemljiških varovancev in cerkva in pzi odprodaji pri sklenjenih pomovih na Tirolskem. Dovoljenje od strani komisije pa ni treba za prodajo zemlje za namene vojaštva, javne uprave ali javnih obč. koristnih naprav in javnega prometa, za obrtne, industrijske in rudarske naprave, pravni posli med zakonci, ženini in nevestami, živimi in v sorodstvu in v svaštvu v ravni črti do četrtega kolena.

Na sedežu vsake okrajne sodnije se ustanovi zemljiško prometna komisija. V nji bodo predstojnik sodnije ali kak drug sodnik, zastopnik okrajnega glavarstva, zastopnik občine in zastopnik glavne kmetijske organizacije. Proti odloku te krajevne komisije je mogoča pritožba na deželno komisijo. Komisije morajo hitro poslovati.

Zelo lahko bi se preprečilo potom te cesarske naredbe prisilne dražbe. Zato mora sodnik, predno izda razsodbo, vprašati komisijo in če ta ne dovolji, ne priznati prodaje.

Vsak tisti, kdor bi iz spletkarskega namena proti tej cesarski naredbi podal napačne ali nepopolne podatke, se kaznuje z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

To cesarsko naredbo s kmečkoga in narodnega staljšča toplo pozdravljamo. Če se bodo podrobna določila naredbe izvrševala tako, kakor se določa, bo marsikatera kmetija ostala ohranjena kmečkemu stanu, ki je glavni steber slovenskega naroda.

Pozdravi naših težkih topov Italijanom.

Podkovski mojster pri gorskem topništvu Jakob Lončarič piše domov na Grabe pri Središču:

Aprila smo zapustili srbsko mejo ter se podali nad Ruse. Prideljeni smo bili hrabrim katoliškim Bavarcem, ki znajo z Rusi dobro računati. Po strašnem boju smo predrli sovražno črto ter nato podili Ruse noč in dan. Kjer so se postavili v bran, smo jih pregnali s svincom in jeklom. Bežali so, da smo jim komaj sledili. Prebivalci Galicije so bili povsod veseli našega prihoda. Pri rekah Visloki in Sanu smo imeli hude boje. Trdovratno so se držali, vendar so bili vrženi. S Przemyslom se nismo dolgo igrali; vendar mi ostane v spomnu, ker je tam padel moj brat saper Alojz ne daleč od mene, kar sem pa še le pozneje zvedel. Tam so razbijale naše 30.5 cm in 42 cm granate ruske utrdbe. Zemlja se je vzdigala po 100 metrov visoko, kjer se je razpočila kaka granata. Kar je bilo zunaj, je prišlo noter v zemljo in narobe. Srce nam je poskakovalo veselja ob teh prizorih. Ruskih ujetnikov je bilo na tisoče. Ko je padel Przemysl, smo odrinili nad starega našega sovražnika g. Italijana. In zdaj si ta že 2 meseca razbijal glave na trdem kamenju, a še ni prišel 5 cm naprej, čeravno goni na nas svoje alpince in bersaglierje kot volčje v mesnico. Kjer se jih kaj pokaže, jim pošljemo granato, ki jih razkadi v prah.

Danes e ravno leto, odkar sem neprestano v vojski v prvih artilerijskih vrstah, a hvala Bogu, sem še cel. Samo 12 dni smo bili na Dunaju, kjer nismo čuli žvižgati krogel nad glavami, drugače pa zmiral. V boju z Rusi nismo imeli nikakršnih izgub, ne na ljudeh, ne na konjih, tudi tukaj dosedaj še hvala Bogu nimamo nobenih. Vedno smo dobre volje. Pošiljam Vam gorske rože, plaminke, z italijanske meje. Nabral sem jih, ko je sovražnik razbijal z granatami okoli nas, da so se skale rušile. Ko prižvižga njegova 28 cm granata po zraku, gledamo, kam bo udarila, potem gremo vsak svojo pot naprej. Naši 30.5 cm in 42 cm topovi pa žvižgajo lepše pozdrave Lahom, tako, da jim hitro odkupimo korajžo. Pozdrav s snega in skalovja, dokler se spet ne javim!

Prejšnjega brat Matej Lončarič poroča:

Nahajam se na Goriškem, kjer so najhujši boji, med Podgoro in Doberdobom. Kako je tu, se ne da popisati. To se da samo videti, slišati in doživeti. Imamo prave trdnjavske boje in Italijani zaman poskušajo prodreti našo prvo brambno črto. Vsi smo polni zaupanja v naše vodstvo in naše delo.

Človek, kaj si?

Četovodja Kalist Ketiš, doma od Sv. Trojice v Slov. goricah, piše svoji ženi z italijanskega bojišča: Sedaj sem še zdrav, čeravno smo bili cel teden zopet v veliki nevarnosti, vendar ljubi Bog nas je tokrat zopet srečno ohranil zdrave, razen g. poročnika in kakih 6 mož.

Sedaj pridemo v drugo bitko. Ko naše potrte kosti malo skupaj spravimo, potem pa: „Udri ga po polentarju!“

Draga! Takšne misli navdajajo človeka ob takšnem pogledu. Pač tukaj se vidi očito, čeravno nekateri nočejo tega pripoznati, da nismo rojeni za ta svet, temveč da pridemo po smrti na kraj, kjer dobi vsak svoje plačilo.

Draga moja žena! Ko to pišem, sedim na podrtem rovu, na koščeno mizo naslonjen. Tukaj sem malo varen pred granatami in šrapneli, vendar ne smem se preveč zanesti, ker včasih pride taka stvar kar nepričakovano. Opravi sem danes že tudi bitko na ušjo pleme.

Srčkane pozdrave!

Italijani uničili smrekov štor.

Predlopnicar Franc Kranjc, doma iz Ključarovec pri Ormožu in Vinko Prapotnik, doma iz Lačavesi, katera služita pri gorskem topn. polku št. pišeta svojim domačim:

Dne 12. julija je bil lep poletni dan. Vse je počivalo. A komaj mine poldan, nas začne hudobni polentar z veliko silo napadati. Dal je okoli 60 strelcov iz svojih topov, pa seveda ni naredil nikake posebne škode. Le enkrat se mu posreči, da je popolnoma zadl v velik star smrekov štor. Granata, katera obsega širokost 28 cm, je seveda s strašno silo vzdignila staro korenino v zrak. Mi smo z velikim občudovanjem gledali ta prizor. Kar naenkrat zagledamo italijanskega opazovalca z rumeno zastavo v roki. Kaj neki je pomenilo to, smo vpraševali drug drugega. To je bilo znamenje, s katerim je opazovalec naznanjal po italijanski vojni črti, da je uničena avstrijska artilerija. Ali varalo jih je! Kajti mesto naših dobro skritih topičev so Lah uničili le stari smrekov štor.

Mnogo pozdravov pošiljava vsem rojakom in čitateljem „Slov. Gospodarja“. Na veselo svidenje!

Ko streljam Italijane, na smeh se držim.

Peter Svet iz Št. Petra v Savinjski dolini, ki služi pri domobranskih strelcih, piše svojemu sorodniku s korosko-italijanske meje:

Prav lepo Vas pozdravljam in se Vam zahvalim za časnike. Vsak teden jih željno pričakujem. Tudi moji tovariši se Vam zahvaljujejo. Borimo se tu na koroski meji za milo domovino proti zahrbtnemu sovragu Italijanu. Čez 3 mesce je že minulo, odkar taborimo na tej meji, a polentar ni tako močen, da bi s svojo premočjo prestopil našo mejo. Pred nami in nad nami tulijo krogle iz pušk in topov; pa tudi mi slovenski vojaki jim pošiljamo svinčanke v pozdrav.

Dokler še slovenska kri živi, Italijan od Avstrije nič ne dobi. Slovenec je rad vesel, zato si s tovariši včasih zapojemo kako narodno. Imamo pa tudi svoje pesmi, ki smo jih sami zložili. Ena izmed teh se tako-le začne:

Na visoki planinci
Jaz tukaj stojim,
Streljam Taljane,
Na smeh se držim.

Srčne pozdrave in na veselo svidenje: Peter Svet, Alojz Hrovat iz Smarja, Ignac Klobasa iz Stročje vasi pri Ljutomeru in Franc Lesjak iz Sp. Koroske.

Naši vojaki prepevajo na bojišču.

Lovec Ivan Strelec, doma iz Muretnice pri S. v. Marjeti niže Ptuj, nam piše dne 3. avg. z italijanskega bojišča:

Dva mesca sem že na južnem bojišču, a najbolj se mi je vtisnil v spomin dan 31. julija. Bil je prekrasen dan. Vse se je svetilo v mladem jutru in narava je silila k občudovanju božjega stvarstva. Mehko nam je bilo pri srcu in udali smo se sladkim mislim na dom in na svoje drage. Toda naenkrat nam je minula vsa mehkoča, polastil se nas je divji srd in oči so se nam svetile, kakor kovolčni zverini, ki zalezuje svoj plen. Točno ob 8. uri dopoldne pretrga praznično tišino strel na naši strani, a temu sledili zopet drugi. Oglasil se je tudi Lah in pričela se je kanonada, da se je zemlja tresla. Lah je tako streljal v skalovje, da smo mislili, da hoče zravhati vse hribe in doline. Po zraku je žvižgalo in hrumelo, kakor bi vsi vragovi ušli iz pekla; slišalo se je le gromenje strelav in udarjanje granat. Tudi naše postojanke je dotaknilo nekaj granat, a brez škode. To nas je podžgalo, da je vsak delal s podvojenim silo in drznostjo, da bi uničili sovražnika. Obstreljevali smo sovražnika in ga uničili, na kar so tudi drugi utihnili. Tako je Lah izkusil, da se z nami ni dobro igrati. Žal nam je bilo, ko se je tudi na naši strani oženj ustavil; najraje bi Laha do zadnjega pobili. V zavesti, da smo bili zmagovalci dneva, smo navdušeno zapeli „Naprej zastava Slave...!“

11 Avstrijcev proti 95 Italijanom

Anton Debelak, doma pri Sv. Juriju ob Taboru, piše z dne 30. julija z italijanskega bojišča svojemu prijatelju:

Že nad dva mesca divja kruta vojska na južnem bojišču proti kletemu sovragu, katere se tudi jaz udeležujem. Kljub vsem grozotam, katere napravljiva vojska, se prigodi vmes zmira kaj lepega, da človeka skoro do solz gane.

Bil sem večerj navzoč pri sv. maši na prostem. Po sv. maši, katere se je udeležil tudi naš general, nas isti zbere okoli sebe in nagovori: „Vojaki! Pozdravljam Vas najprisrčneje in zahvaljujem se Vam. Vaši hrabrosti in srčnosti, katero ste pokazali osobito v zadnjih bojih. Vojaki, Vi ste junaki, vsa Evropa gleda na Vas in Vas občuduje, sam naš presvitli cesar Vam pošilja srčne pozdrave.“ Nato se obrne proti četici mož, ki so stali v prednji vrsti in kažoč na nje reče: „Ta mala četica junakov, ki tu stojite, pa zasluži še izvanredno pohvalo in odlikovanje. Ta mala četica, devet po številu, žal, da je eden padel in je eden ranjen, je dobila od svojega voda povelje, naj se uda sovražniku. Toda ne! Ti junaki niso hoteli slušati temu povelju, ampak so na lastno pest napadli Italijane, katerih je bilo 95, in so jih pognali v beg.“ Nato pripne lastnoročno general sam vsakemu teh junakov srebrno svetinjo hrabrosti na prsa in vsakemu stisne roko.

H koncu se nagovori zbrane, rekoč: „Pri nas v Avstriji je veliko narodnosti: so Nemci, Slovenci, Madžari, Hrvati, Čehi i. t. d., narodnosti je sicer več, vendar Bog je le eden sam in samo eden cesar. Ljubi Bog nam je dal to zemljo in ta zemlja je naša in mi jo moramo braniti tudi proti našemu sovražniku. Nesložnost pri nas ne sme biti, ampak edino in složno moramo zasledovati vsi en cilj. Proč z njim, kateri bi hotel kršiti našo složnost in edinstvo!“

Nato se je zaključila lepa slavnost in ista ostane meni v vednem spominu.

Slovenec na Malem Palu

Ornovojnik Fr. Vogrin nam piše s koroško-italijanske meje, kako se tam godi našim vojakom. Poslal nam je tudi bele planinke z Malega Palu.

V petek dne 30. julija je Italijan z vso silo hotel priti na goro Mali Pal. Pa, oj smola! Dvakrat jo je moral potegniti, pa ne vsi, mnogo jih počiva med skalami. Dne 26. julija je na Malem Palu igrala vojaška godba v neposredni bližini sovražnika prav mišne koračnice. Godbo so spremljali z zamotanim glasom naši topovi. Na obeh straneh je pa vladala tišina, ko je mogočno zadonela naša cesarska himna.

Meni je bila dana prilika, da sem še pred vojsko skoro na vseh sedaj večkrat imenovanih gorskih vrhovih plezal. Z 2000 do 3000 m visokih planin smo si ogledovali, kako neugodno bo tukaj prodiranje. Da je to res, o tem se je že naš zaveznik - krivopri-sežnik sam prepričal. Prepričan sem, da ne bo tukaj nikoli prišel naprej. Saj naša skrbna vojaška uprava ni rok križem držala. Prav lepe slavoloke smo pripravili Italijanu, pa do sedaj jih še nihče rabil ni. Edino umetno zgrajena cesta se da na nekaterih krajih tako razrušiti, da bi precej časa trpelo poprej, ko bi bila zopet rabna. Ob cesti stoji vzdana plošča s sledečim napisom: „Poznejšim rodovom v spomin, da cesto to gradili so od leta sedem do deset korajžni fantje štajerski. Preljubi Bog ohrani cesto to, ne daj nikdar je sovražniku.“ Dosedaj je ljubi Bog uslišal njih prošnje, čeravno je že marsikatera granata treščila ob njo. Tukaj zelo rado dežuje in mislim, da še niti en dan ni bil brez vetra. Na gorskih vrhovih je že sedaj precej hladno. Bojim se, da bi Italijani dobili nahod, ker domačini nam prerokujejo, da bo sre-

di septembra zapadel nov sneg. Za sedaj še pa imamo nekaj starega. Upam, da bo stari vsťrajal do novega. Tukaj torej ne bodo nikdar pomaranče cvetele za Italijane.

Bog daj veličasten konec in pogin prisegolomcu! Bodite pozdravljeni!

Marijine svetinje ga obvarovale gotove smrti.

Infanterist Petrovič Janez, doma iz Sv. Barbare v Haložah, nam piše:

Dne 22. julija je na Doberdovski planoti nekaj metrov pred menoj razpočil šrapnel. Zadel sta me 2 krogli v levo roko, 1 pa v desno in v vsako nogo ena. Ali kosti se mi ni nobena dotaknila. Ena krogla je pa šla na levi strani prs naravnosti proti srcu, kakor se vidi na suknji in srajci. Ta je zadela v svetinje s tako močjo, da je ena svetinje na pol preganjena, druga pa tako udarjena, da se ne vidi več, kaka podoba je bila na njej. Svetinje so tako majhne, podobne vinarju, a krogla je ravno v nje priletela, se odbila in šla na drugem mestu skozi suk-njo. Jaz nisem udarca nič občutil. Tudi zdravniki so preiskovali, kje bi bila kaka znamenja, a niso našli nič. Tako Marija svoje častilce obvaruje. Pri tem je storila očitni čudež. Torej fantje in možje, kateri morate iti v bojno črto, priporočite se Mariji v varstvo in obesite si svetinje na primerno mesto.

Petrovičev prijatelj Anton Fric, ki se nahaja s Petrovičem vred v Korneuburgu na Nižjeavstrijskem, še pristavlja:

Jaz sem dobil drobtino italijanske polente v obraz in granata je moje krije porušila na me, in tako sva sedaj s Petrovičem skupaj v bolnišnici in se prav dobro imava. Sprejmite prisrčne pozdrave!

Kako sem se izmuznil iz ujetništva.

Jakob Jazbec, od ... domobranskega polka, doma iz Zibike, nam poroča:

Ujet sem bil dne 28. januarja v Karpatih pri prelazu Dukla. Rusi so nas gonili preko mesta Sankov proti Lvovu. Tam mi je bila sreča draga, da sem se jim izmuznil. Naletel sem na avstrijskega mašinstu. Ta me je že od daleč pogledal z žalostnim očesom in me vprašal, od kod pridem. Povedal sem mu vse natanko. Mož me je povabil seboj na večerjo. V njegovem stanovanju ga pa prosim, če ima kako staro civilno obleko. Bil sem uslišan. Bila je huda zima. Ostal sem pri mašinstu 14 dni. Po štirinajstih dneh sem jo odrinil v civilni obleki proti Karpatom proti Jaroslavu. In tukaj sem zašel v neko vas k dobri Poljakom; vas se je nazivala „Welkioči“. Tukaj sem ostal skoro dva mesca in se skrival pred hudobnimi kozaki. Ko je postajalo topleje, sem jo odrinil dalje. Potoval sem samo po noči. Ko pridem že blizu bojne črte, sem moral prenočiti v karpatskih gozdovih na kaki smreki. Prestal sem dosti zime, gladi in strahu. Dne 2. aprila so me Rusi zopet ujeli in me odgnali k ruskemu kapitanu. Ta me je smatral za avstrijskega ogleduha. Izročil me je kozakom, naj me ženejo nazaj k vojnemu sodišču v mesto Jaslo. Kozaki so zelo grdo ravnali z menoj in mi pravili, da Rusi vsakega špijona ustrelijo. Ko me pripeljejo ob Velikonočnih praznikih v ujetništvo, pridem drugi dan pred vojnega sodnika. Tam so me preiskali, ako bi imel kake listine; pa kaj hudega niso našli. A kljub temu so me obsodili na smrt. Reklo se je, da bom ustreljem. Zatvorili so me za nekaj časa v ječo. Od zime in žalosti sem v ječi strašno zbolel. Moj prijatelj četovodja Franc Tags od 59. pešpolka iz Solnograda in jaz sva skoro umrli v ječi. Zamesli so našu v svojo bolnico v Jaslo. Tam so nam zelo slabo postregli, tako, da je moj prijatelj umrl v 9. dneh. Ostal sem par dni sam v tej bolnici.

Zopetni živahni boji na celi italijanski fronti. — Italijani ne pridejo nikamor naprej. — Dva naša in 1 italijanski podmorski čoln uničen.

Položaj dne 17. avgusta.

Italijani so zadnji teden večinoma mirovali. Vrhili so se le artilerijski boji in manjše praske. Doveda se, da se na obeh straneh pripravljajo na nove hude boje. V nedeljo dne 15. avgusta je Italijan že začel na celi bojni črti od Jadranskega morja proti do švicarske meje na mnogih krajih močno obstreljevati naše postojanke. Tudi naša artilerija izvrstno odgovarja. Z nekaterimi dobro merjenimi streli je pregnala Italijane iz Skocijana pri Gorici, razstrelila je tudi veliko sovražno skladišče pri Korminu. Veliko pozornost obrača od nedelje naprej sovražnik na naše postojanke v prostoru okrog Tolmina in Krna. A vse artilerijske in infanterijske napade so naši odbili. Isto se dogaja tudi na koroški in tirolski fronti. Italijan bi rad splezal na Velki in na Mali Pal, Freikofel, Križno goro in razne druge gorske višine, a povsod jo je moral s krvavo glavjo odkuriti nazaj. S tirolskih gorskih višin Lavarone in Folgarija naša težka artilerija obstreljuje italijanske obmejne utrube in uspešno pripravlja tla za nadalj-na vojna podvzeta v italijansko ozemlje.

Naš zrakoplov je dne 15. avgusta priplul nad

Mesca maja so se začeli moskali umikati. Tre-tjega maja so odpeljali svoje bolnike iz bolnic in dali odpeljati v Rusijo. Mene so djali pa nazaj v ječo. To je trajalo samo 2 dni. Granate in šrapneli so že padali skoro do Jasla. Rusi so nas pobrali in odgnali proti mestu Rzeżow. Pot je bila dolga in dolgočasna. Bili smo že zelo utrujeni od pota, ko smo na nekem travniku malo odpočivali. Na travniku je bil globok jarek. Odločil sem se tukaj, drugokrat zapusti ti ujetništvo in — posrečilo se mi je. Naenkrat sem splezal po veliki travi po trebuhu v potok in se skrival v vodo. Ko sem slišal, da poganjajo moskali naše ujet-nike dalje in da so mene pozabili, sem skočil iz vo-de in hitro odrinil preko njive v šumo. V tej šumi sem v mokri obleki čakal, da nastane noč. Ko se je zmrabilo, sem šel k poljskemu kmetu, da sem se posušil in pričakoval naših čet. Ali to se je zgodilo še le za 2 dni. Ravno v tej vasi je bila huda bitka. Dne 7. maja sem prišel do naših čet. Tu so me z veseljem sprejeli. Moral sem vse povedati, kako se mi je godilo v ujetništvu. Od generala sem dobil lepo darilce. Potem so me poslali nazaj v domovino, da sem se malo ozdravil. In sedaj še grem z veseljem nad polentarja.

Ostani mož beseda!

Orel Jozef Mulec iz Hoč piše č. g. K. Sešku, kaplanu v Hočah:

Bojna sreča se je obrnila na našo stran. Severnega medveda smo tako daleč potisnili nazaj, da ni več zmožen, da bi se hrabro postavil nasproti naši združeni zmagovalci armadi. Dal Bog, da bi tudi druge naše sovražnike premagali in se skoraj vrnili v drago nam domovino. Čeravno se nam tukaj preveč slabo ne godi, a vendar naše srce hrepeni po domovini, kjer lahko večkrat obiščem hram božji, kjer zvonovi vabijo vernike k sv. maši.

Tukajšnje ljudstvo je zelo nevedno; večina ne zna pisati in tudi ne čitati. Temu ljudstvu ni znano nič, kaj se godi po drugih krajih, ker ne pozna časopisov in ne zna čitati, ker se ni nikdar učilo. V „Slov. Gospodarju“ sem čital pismo, ki ga je pisal Orel br. Roman Bende. Častitam mu za njegovo hrabrost in k odlikovanju! Čast je za organizacijo, da ima takšne ude! Z veseljem smemo gledati v bodočnost. Tudi jaz odkrito priznavam, da sem ud „Orla“ in akoravno so se nekateri mi nasprotujoči prizadevali, da bi me odtegnili od mojega prepričanja, vendar še niso imeli sreče in mislim, da tudi ne bodo. Z vsakim, čeravno je drugega mišljenja, se prav dobro razumem, ker je vsak uvidel, da ne odstopim za korak nazaj, od tega, kar se mi je ukoreninilo v srce.

In ravno zaradi tega se razumem z vsemi, ker kar enkrat govorim, tudi drugokrat drugače ne storim. Ako je človek mož-beseda, ga tudi nasprotujoči spoštuje. Velikokrat, kadar imam čas in sem sam molim rožni venec ali čitam iz molitvenika, ki so mi ga domači poslali in tudi prijatelja imam tukaj, s katerim se ob prostih urah pogovarjava različne reči, tako, da nama čas hitro mine. Tudi se Vam zahvaljujem za svetinje, ki sem jo v zadnjem pismu sprejel. Nosil jo bom na prsih, da me bo Marija Brezmadežna varovala vsega hudega na duši in na telesu. Veliko bolj kakor proti telesnim ranam se moramo zavarovati proti duševnim ranam. Telesna rana, ako je smrtna, ni tako huda, ker upamo, da dosežemo nebesa, ako smo v milosti božji. Ako pa smo na duši smrtno ranjeni in nas Bog v takem stanu pokliče na odgovor, smo na večno pogubljeni. Ali žalibog da je resnica, kar je pisal v „Slov. Gospodarju“ mladenič Felician, doma iz Vurberga, kako nekateri govorijo in kako grdo se obnašajo.

Upamo, da se nam bo skoro vrnili težko pričakovani mir, da bomo doma z novim navdušenjem hvallili in častili ljubega Boga. Pozdravljata Vas v imenu Srca Jezusovega: Jozef Mulec in prijatelj Franc Kapl.

(Nadaljevanje pism na 7. strani.)

Benetke in mesto uspešno obmetaval z bombami. Ze poprej, dne 10. avgusta, pa so naši zrakoplovi obmetavali italijanske postojanke na Pelagružu z bombami in napravili veliko škodo.

Dne 11. avgusta so naše bojne ladje že tretjič napadle italijansko obal in obstreljevale italijanske obrežne naprave od mesta Molletta do Seno San Giorgio. Napravile so Italijanom veliko škodo in strahu.

Italijani so potopili zadnji čas dva naša podmorska torpedna čolna, in sicer čoln „St. XII.“ in „St. III.“ V tržaškem zalivu pa je zletel v zrak italijanski podmorski čoln, ki je bil zadel ob našo mino.

Italijani potopili dva avstrijska podmorska čolna.

Avstrijsko mornariško poveljstvo poroča dne 13. julija, da se naš podmorski čoln „St. XII.“, ki je križaril v severni Adriji, ni vrnil. Iz italijanskega uradnega poročila je posneti, da se je podmorski čoln z vsem moštvom vred potopil.

Kakor poročila dunajska časninarska posredovalnica „Wilhelm“, se je s podmorskim čolnom „št. XII“ vred potopil tudi njega poveljnik, linijski kapitan Egon Lerch. Kakor znano, je Lerch s svojim čolnom dne 21. decembra 1914 v otrantski morski ožini potopil z dvema torpednima streloma veliko francosko vojno ladjo. Kapitan Lerch je bil rodom Stajerc iz Gradca. Slava našim junakom!

Dne 12. avgusta se je pa, kakor pravi italijansko uradno poročilo, potopil naš podmorski čoln „št. III“ v južnem delu Adrije. Drugi častnik podmorskega čolna in 11 mož posadke je bilo rešenih in so prišli v italijansko ujetništvo.

Boj med čolnom „št. III.“ in sovražnimi ladjami.

Dne 12. avgusta zjutraj je naš podmorski čoln „št. III.“ napadel italijansko križarko in je oddal na njo dva torpedna strela. Križarka se je strelom izognila in je na to trčila ob čoln in ga poškodovala. Čoln se ni potopil, temveč je utekel. Italijanski in francoski torpedni rušilci so čoln zasledovali. V jutru dne 13. avgusta je francoski torpedni rušilec „Bisson“ izsledil naš podmorski čoln „št. III.“ in ga potopil.

Poveljnik Lerch piše svojemu bratu.

Poveljnik potopljenega avstrijskega podmorskega čolna „št. XII.“ ki je potopil dne 21. decembra lanskega leta v Jadranskem morju ladjo „Jean Bart“, je pisal svojemu bratu, predno je odplul proti sovražniku sledeče zanimivo pismo: „Težko pričakujem zaželjene ure, da bi mogel svetu pokazati, kaj vse morem storiti s svojim podmorskim čolnom. Le sreča mi naj bo mila, da bi se mogel približati sovražnemu brodogovju, ki se tako skrbno ogiba naše morske obale in sovražnik bo videl, kaj vse zmore naše brodogovje.“ Junaški častnik je svetu vnovič pokazal, da prevema našo mornarico junaški duh Tegetthoffov. Za svoj junaški čin je prejel Egon Lerch visoka odlikovanja in njegovi, v Gradcu živeči materi-vdovi je došlo nebroj častilk.

Italijanski torpedni čoln se potopil.

Dne 10. avgusta opoldne je v tržaškem zalivu sovražni podmorski čoln zadal na mino in se takoj potopil. Od posadke ni bilo mogoče nikogar rešiti.

Naši zrakoplovi napadli Benetke.

Dne 15. avgusta popoldne je naš zrakoplov metel bombe na štiri beneške pomorske utrdbe. Vse bombe, izvzemi ene, so se razletele v utrdbah samih. Pet italijanskih zrakoplovov je zasledovalo naš zrakoplov. Dva sovražna zrakoplova sta takoj ustavila zasledovanje, dva pa nekoliko pozneje in le eden je zasledoval našega notri do bližine istrske obale, nakar se je, ne da bi bil dosegel kaj uspehov, zopet vrnil. Kljub hudemu obstreljevanju od strani sovražnih vojnih ladij se je vrnil naš zrakoplov nepoškodovan.

Italijani o naših vojnih pripravah.

Italijanski časninar Barzini poroča angleškemu listu „Daily Telegraph“:

„Izkušnje velike vojne so podpirale priprave Avstrijcev na avstrijsko-italijanskem bojišču. Avstrijci imajo na razpolago vse izbrane pripomočke moderne vojne. Napram temu dejstvu je bilo treba že sprva računati s potrpljenjem. Svet ob fronti je posejan z volčjimi jamami in pred mnogimi postojankami so napravljene žične ovire na poseben način, da ležijo na tleh, tako, da jih sovražna artilerija ne more razdreti. Nevidne so; ko pa naskočimo, potegnejo avstrijski branilci vso napravo z vrvmi kvišku in ovire so nepoškodovane na svojem mestu, kjer bi jih nihče ne pričakoval. Včasih, ko krogle naših topov popolnoma dobro zadevajo, ali če se ima izvršiti skrivno premikanje naših čet, pa se avstrijske postojanke naenkrat zavijejo v goste oblake dima, ki ne pripuščajo pogleda. Na ta način so izpremenili najvažnejše postojanke v prave trdnjave. Ker naravnih branikov ni bilo dovolj, pomnožil je sovražnik umetne ovire do neskončnosti. Jeklo in cement, ograje z bodče žice ter druge žičnate ovire, ki se razprostirajo kakor mreža orjaškega pajka čez pobočja, to so najznamenitejši pripomočki avstrijske vojne tehnike. Ceste za bojno fronto nikakor niso puste. Nenavadno, od daleč komaj vidno življenje leze za frontami sem in tje, vse tje do mirnih šatorišč za rezerve.“

Italijani imajo respekt pred našimi težkimi topovi.

Italijanski vojni poročevalec opisuje, kako so se utrdili Avstrijci ob Soči in pripravili, na vojni, potem pa piše o avstrijski artileriji. Avstrijski topovi pošiljajo strašen ogenj na ceste, skušajo dobiti žile, ki dovažajo središče fronte živčevje. In srce nam močno bije, ko mislimo na spremljevalno moštvo, ki se giblje po teh cestah. Med grmenjem topov zaslišimo kar nakrat tuljenje, globokejšje in močnejše od drugih glasov, ki preglasi vse druge. To so sloveče avstrijske 30.5 cm havbice. In kmečko prebivalstvo, ki se umika

iz bombardiranega ozemlja, prinaša kopo poročil o teh strašnih topovih. Najglavnejši cilj teh pešasti je bil Krmin. Pri prvem strelu so se pretresla vsa poslopja in raznesla se je vest, da je eksplodiralo neko skladišče streliva. Cela množica vojakov in uradnikov je letala okoli: kaj se je zgodilo? Cel val dima se je valil iz polja sem. Ko se je val razpršil, smo videli luknjo v zemlji, 15 do 25 čevljev v premeru in 10 do 12 čevljev globoko. Ta trenutek zopet v zraku glasno zategnjeno tuljenje. In zopet oblak dima, nova eksplozija, prvi težki streli. Tako streljajo Avstrijci!“

Kakor na svatbi.

Ogrski državni poslanec Bolgar piše med drugim o zadržanju naših vojakov na italijanskem bojišču:

„Sovražnik stoji kljub svoji veliki premoči, tedne in mesece kakor onemogel pred nami in vsak gibljaj ga stane potoke krvi. Ni mogoče drugače, ko pa ima pred seboj armade, kakor je naša ob Soči. Ako jo obhodiš, se ti zdi, da si sredi visoke šole, ki goji vojaške vrline in jih pusti dozorevati do ploda. Bojišče imaš pred seboj kakor na dlani. Zdi se ti, kakor da čitaš v učni knjigi vojne zgodovine. Hodiš po stazah redu, samozavesti in neomajnega zaupanja na zmago. Najbolje označuje položaj to, kako se počuti armada in vsak posamezni vojak. (Obrazi vojakov se takorekoč svetijo samezavesti; pridejana sta vesel mir in zadovoljnost. Če bi fupatam ne srečavali kakih transportov ranjencev, bi skoraj mislili, da se nahajamo na skrbno urejenem maneverskem svetu. Vrhutega povsod znaki zdrave, samoposebi razumljive discipline, kar človeka prijetno dirne. Na poti v Gorico smo prišli mimo večjega oddelka Bosancev, ki so počivali. Po napornih bojih so jih zamenjali. Vsi so vstali kakor en mož, da pozdravijo častnike, ki so se naglo vozili mimo njih. Ni trenskega voza, da bi kočijaž ne obrnil strumno svoje glave v pozdrav. Taka maihna znamenja govore cele knjige. Enak sveži vojaški duh se opaža pri vseh ob cestah zaposlenih delavskih oddelkih in pri raznih, ob strani nameščenih zavodih. Vse moštvo je dobro opremljeno, vprežna in tovarna živina dobro rejena, Ojačenja, sveža krdela iz domovine hite prepevajoč v naročje grmenju topov, ki je stalno in močno, kot da delujejo orjaške strojne puške. Vse čedno, kakor da gre na svatbo!“

Napad med nevihto.

„Slovenec“ se poroča od Soče dne 9. avgusta: Nebo na jugozapadu je zatemelo. Izza Brd so se valili preko Števerjana težki, črni oblaki na gorisko ravan. Kmalu so začele padati težke, debele kaplje, veter je završal v srebrnih listih oljk in vsula se je nevihta. Tedaj so vstajale iz laških strelskih jarkov kolona za kolono in se razpršile v rojne črte. Skozi nalive smo videli le nejasne obrise, ki so se pa vedno bolj bližali našim okopom. Črta za črto. Naši topovi so zagrmeli v to šumenje dežja, kakor da bi hoteli tekmovali z grmenjem neba in pošiljali v laško mravljišče pod našimi postojankami ogenj in smrt. Naše strojne puške so zaregljale, šrapneli so se razbliskavali in ročne granate so treskale v sovražnikove vrste. Strašna je bila ta pesem: grom in blisk neba in šumenje dežja se je združilo z bobnenjem topov, z udarjanjem šrapnelov, z regljanjem strojnih pušk ...

A laška pehota je vstrajala. Vedno nove množice so se valile preko padlih čet proti Pevmi, ki so se zvijale v mlakah umazane vode, pomešane z rde-

čo, vročo krvjo. Naše čete, ki so v dobrih kritjih že z mrzličnim ognjem stiskale puške, so prešle k protinapadu.

Juriš!!!

In spustile so se po vinogradih preko razmočenih polj skozi nevihto na sovražnika. Dež jim je udarjal v razgret obraz, a kdo se je zmenil zanj? Že je stala četa ob četi, mož ob možu. In ta človeški klopčič se je pomešal, valil iz brda na brdo med besnim jurišanjem z bajonetom, s kopiti, s pestmi — strašna borba se je razvila, boj za življenje in smrt. A naše čete so podile nevzdržema sovražnika v kljub njegovi ogromni premoči preko trt, preko steptanih polj vedno dalje, vedno dalje, skozi viхро in nalive. Celu uro je trajal boj in s strašnimi izgubami se je umaknil sovražnik pod ognjem naših granat in šrapnelov v varna kritja.

Nevihta je ponehala. Težke kaplje so padale iz dreves na kupe mrtvecev, ki so ležali v mlakubah, v blatu. Preko bojnega polja se je odtekala v potokih umazana voda in hladila pekoče rane, ki so široko zevale na glavah in prsih laških ranjencev in se združila s krvjo razmesarjenih teles.

Italijani se ob Soči pogumno bore.

Italijanski vojaki, ki pač niso nič krivi na sramotnem verolomstvu svoje domovine, se pogumno bore. Neki oddelek berzajerov se je dal rajši do zadnjega moža postreliti, kakor da bi se udal. Junake spoštujemo tudi v sovražni suknji, zato pa toliko bolj občudujemo naše krasne fantje ob Soči, ki so se mogli tudi premoči takih sovražnih napadov uspešno upirati.

Oče in sin — sovražnika.

Zelo zanimiv in pretresljiv slučaj se je dogodil 7. avgusta blizu Podgore pri Gorici. Avstrijski oddelek, ki je naskočil italijansko postojanko, je šel z goli bajoneti nad Italijane. Postojanka, ki so jo sovražniki dobro utrdili, je bila v četrt uri v naši lasti. Ko je bil juriš končan, so vojaki avstrijskega sanitetnega oddelka našli v neki jami dva vojaka, enega Avstrijca in enega Italijana, ki sta ležala v mlaki krvi. Italijan, star okoli 45 let, je imel v trebuhu avstrijski bajonet in Avstrijec italijanskega. Oba nasprotnika sta se zvijala v groznih mukah. Sanitejci so najprvo potegnili bajonete iz trupel in nato oba za silo obvezali. Oba so položili na skupno nosilnico. Iz ust avstrijskega vojaka, ki je bil star 20 let, se je izvil naenkrat bolesten vzdih: „Oče, oče!“ Tudi Italijan je odprl oči in zaklical: „Giuseppe, Giuseppe!“ Končno se je dognalo, da sta bila ranjenca oče in — sin. Oče, Tirolec, je pred leti zbežal v Italijo, kjer so ga sedaj vtačknili med vojake, sin pa je bil uvrščen med tirolske strele. Po preteku pol ure je oče izdihnil, sin pa je umrl na obvezališču.

2000 lir za prvo bombo, vrženo na Dunaj.

Iz Chiassa se poroča, da je razpisal nek Milančan 2000 lir kot nagrado tistemu italijanskemu zrakoplovu, ki bo vrigel prvo italijansko bombo na Dunaj.

Kakšna dela opravljajo naši ujetniki na Italijanskem.

List „Giornale dell' Commercio“ v Florenci poroča, da se bo uporabilo nekaj tisoč naših ujetnikov v italijanskem ujetništvu za zgrajenje cest, za pogozdovaje in za uravnavo potokov ter za druga težka dela.

Avstrijci pred Brest-Litovskim. — Pred velikimi dogodki. — Ogromen plen. — Naši uspehi ob Dnjestrju.

Položaj dne 18. avgusta.

„Proti Brest-Litovsku!“ To je sedaj cilj naših armad. Današnja poročila z bojišč oddaljene od te najmočnejše ruske trdnjave. Avstrijske čete so se od Narawa do srednjega Buga v polkrogu razpostavile in od zahodne strani korak za korakom prodirajo proti Brest-Litovsku. Rusi ne bežijo več tako naglo, kot od Varšave, Ivangoroda in Visle, ampak se krčevito branijo. Mogoče je celo, da bodo Brest-Litovsk branili do zadnjega. Ako se to zgodi, bo prišlo že te dni na poljanah zahodno od Brest-Litovska do velike bitke. Vsekako stojimo sedaj na severu pred velikimi dogodki. Položaj naših armad pa je v sredo dne 18. avgusta, ko pišemo te vrste, sledeči:

Del avstrijske armade (VI. armadni zbor) nadvojvode Jožef Ferdinanda, kateremu poveljuje podmaršal pl. Arz, stoji pred vratmi Brest-Litovska. Došel je po srditih bojih že do mesteca Dobrynka, ki leži samo 14 kilometrov južno-zahodno od Brest-Litovska.

Izvanredne in odločujoče uspehe sta dosegli glavni armadi avstrijskih generalov nadvojvode Jožef Ferdinanda in Kùwessa. Ko sta ti dve armadi zasledili mesta Lukow, Radzyn, Miedzyrzecze, Siedlee, Biala t. d., sta v ponedeljek in torek (16. in 17. avg.) vrgli sovražnika na severo-zahodni strani Brest-Litovska čez

reki Klikawa in Krsna (pritok Buga severo-zahodno od Brest-Litovska) in potisnili Ruse čez Bug.

Armada, ki je zasedla Włodawo ob Bugu, prodira od juga ob Bugu proti Brest-Litovsku ter je že dosegla mesto Slawatynce in stoji kakih 22 do 25 kilometrov pred rusko trdnjavo. Del te armade pa se je pri Wladimir-Wołyńskem (na izhodnem bregu Buga) razprostrl proti izhodu in ob reki Turija v močvirnatem ozemlju prodira proti trdnjavi Kowel z namenom, da odreže Rusom železnico, ki veže Brest-Litovsk čez Kowel z južnoruskimi trdnjavami Rowno, Beridicew in Kijew.

Od severa pritiskajo zavezniške čete ob Narawa in Nurezu proti Brest-Litovsku. Venčar so te čete oddaljene še 50 do 40 kilometrov od trdnjave. Železnica, ki veže Brest-Litovsk s trdnjavami Bemlostok, Osowiece, Grodno in Kowno, je odrezana. Tem trdnjavam (severno od Brest-Litovska) grozi obkolitev. Posebno ogrožena je trdnjava Kowno ob reki Njemen. Pravijo, da je padec te trdnjave vsak čas pričakovati. Na skrajnem severnem krilu so se Rusi nemškemu prodranju proti Rigi in Dvinsku srđito ustavili.

Trdnjava Nowo-Georgiewsk (severo-zahodno od Varšave), ki je popolnoma obkoljena od zavezniških čet, še ni padla, pač pa so Bavarci zasedli več važnih predutrdb.

Ob Zloti Lipi vlada mir, ob Dnjestrju se vrše manjši boji.

Oklic vojskovođe na armado.

Vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Fridrik je izdal povodom cesarjevega rojstnega dne, ki se je letos vsled položaja posebno slovesno obhajal v armadi in mornarici, sledeči oklic, ki se je razglasil moštvo v maternem jeziku:

Vojaki!

Že več kakor eno leto se nahajajo naše čete na kopnem in na morju v najhujši borbi vseh časov zoper cel svet sovražnikov! V neštevilnih bojih se je borila naša armada in naše vojno brodoge z neomajeno hrabrostjo in priborila našim zastavam novo in nevenljivo slavo! V trdem boju preizkušeni in zmagonosni, v polnem zaupanju na končno zmago naše pravične in svete stvari, praznujemo danes že v drugi na bojnem polju rojstni dan Njegovega Veličanstva našega najmilostljivejšega cesarja in kralja.

Ne moremo vsi, kakor sicer v mirnem času, obhajati slovesno ta najvišji praznik vsakega vojaka. Z orožjem v rokah se nahaja večina od Vas oko v oko pred sovražnikom! Toda kjerkoli nas naj najde ta praznik, bodisi v vročem boju na krvavem bojišču, na marših ali v taborih, na kopnem ali na morju, povsod se danes spominjamo z vso spoštljivostjo prevzvišene osebe našega najmilostljivejšega najvišjega vojskovođe.

Kakor po vsej naši lepi očetnjavi, tako tudi v naših vrstah neposredno pred sovražnikom se pošiljajo danes tople molitve k Bogu, ki blagoslavlja naše orožje, za blagor našega ljubljeneega cesarja in kralja. Naše najiskrenejšje želje za blagoslov povodom tega slovesnega dneva združujemo z novo zaobljubo, da bomo, naj pride, karkoli hoče, vstrajali moško in zvesto v boju, dokler se nam ne posreči z božjo pomočjo si priboriti končne zmage in splesti novih laurik okrog častitljive glave našega ljubljeneega cesarja in kralja, katerega naj ščiti vsegamogočni in ga ohrani v blagor očetnjavi in v blagor njegove armade in vojne mornarice.

Avstrijci v zunanjih brest-litovskih utrdbah.

Budimpeštanski list „Pesti Hirlap“ piše, da je dobil od svojega poročevalca zanesljivo poročilo, da bodo avstrijske prednje čete že te dni došle v zunanje utrdbne trdnjave Brest-Litovsk. Na južno-zahodni strani so baje naši bili v torek dne 17. t. m. oddaljeni le še 14 kilometrov od trdnjave.

Brest-Litovsk.

Naše in nemške armade so prodrle od zahodne strani v polkrogu pred Brest-Litovsk. Razdalja med njimi in zunanji utrdbami znaša, kakor pravijo novejša poročila, komaj 14 km, t. j. tri ure hođa. Trdnjava Brest-Litovsk je ena največjih ruskih trdnjav, zgrajena ob reki Bug, oddaljena od Varšave nad 180 km, od Lvova pa nad 250 km. Brest-Litovsk je glavno mesto vladnega okrožja Grodno in šteje kakih 60 tisoč prebivalcev, od katerih so tri četrtine židje. Glavna trdnjava je zgrajena na otoku reke Bug in ima zelo močno utrjeno območje. Brest-Litovsk je v vojaškem oziru velevažno križišče železnice in cest. V Brest-Litovsk se stekajo štiri železnice iz vseh strani ruskega cesarstva. Bližnja okolica je zelo rodovitna, južno in južno-izhodno od Brest-Litovska se razprostirajo velikanska močvirja, takozvana Rokitno ali Pripjet-močvirja, ki so tako velika, kakor polovica rumunskega kraljestva.

Velikanski napori.

Skoro nepreračunljivi so napori, ki jih morajo naše čete, ki prodirajo na Rusko, prestat. Posebno težaven je dovoz. Mostove čez reke so Rusi za seboj podrli, železnice so poškodovane, ceste spremenjene v blatne klance. Vendar je naše armadno vodstvo vse potrebno ukrenilo, da je armada pred Brest-Litovskim z vsem dobro preskrbljena. Na tisoče vozov se pomika za armado, mnogo tisoč rok popravlja železnice, ceste in mostove.

S kruhom in mesom dovolj preskrbljeni.

Naša in nemška armada ste na Ruskem s kruhom in mesom tako bogato preskrbljeni, da se našim hrabrim vojakom ni treba bati glada. Berolinski listi poročajo, da so se Avstrijci v Siedleah, Radzynu, Wlodavi, Parzewem in Miedyrzeczah polastili toliko zaloga žita in moke, da sta avstrijska in nemška armada za več mesecev preskrbljeni s kruhom. Tudi veliko število goveje živine so naši zajeli.

Trdnjava Kowno pred padcem.

Ruski listi pišejo, da sovražni težki možnarji bruhajo na rusko trdnjavo Kowno tako silni ogenj, kakor da bi se odprlo pekleno žrelo. Rusi pravijo, da se trdnjava temu ognju ne bo mogla več dolgo ustavljati.

Ob Dnjestru.

Ogrski listi poročajo, da so Avstrijci severozahodno od Horodenke zabilo močno zagozdo v rusko obrambno črto severno od Dnjestra. Naše čete stojijo severno od Černelice že več kilometrov na levem

Dnjestrovem bregu. Tudi v kotu med rekami Dnjestr, Seret in Zbruz smo že pridobili nekaj prostora. Ker silijo tudi na severu od Wladimir-Wolinskega naše čete v izhodni smeri v Rusijo, je ruska armada, ki straži izhodno Galicijo na oni strani Zlote Lipe in Dnjestra v nevarnosti, da jo naši polagoma obkolijo.

Rusi so padec Varšave zatajili.

Dne 10. avgusta so poslali ruski vojaki, ki so v postojankah na levem Dnjestrovem bregu pri Zaleskyju, na našo stran posebnega odposlanca z vprašanjem, ali je res, da je Varšava padla. Ruski vojaki pravijo, da so jim častniki zahtevali, da je padec Varšave le prazna bajka. Rusi so se našim lepo zahvalili za poročilo.

Izdajalci na vislicah.

Švicarski listi poročajo, da je ruski vojni minister obsodil tri uradnike ruskega vojnega ministrstva in sicer Riegerja, Freiburga in Talknikolisa, na smrt na vislicah, ker so baje izdali tajne varšavske trdnjavske načrte sovražnikom ter so na zvit način povzročili, da trdnjava ni bila z vsem potrebnim dovolj preskrbljena. Voditelj pisarne za trdnjavsko oskrbovanje v ruskem vojnem ministrstvu, baron Grothus pa je obsojen na dosmrtno izgnanstvo. Njegove tri pomagače so že obesili.

Švedija dovoli uvoz streliva v Rusijo.

Vojni strokovnjaki pravijo, da je glavni vzrok ruskega umikanja veliko pomanjkanje streliva. Rusija ima le malo tovarn za izdelovanje streliva in tudi potrebnih snovi ji manjka. Iz Kodanija se sedaj poroča, da bo Amerika odslej pošljala preko Švedske izgotovljeno in surovo strelivo na Rusko. Dosedaj Švedska ni dovoljevala tega uvoza preko svojih pokrajin.

Amerika je kriva.

List „Lokalanzeiger“ priobčuje pogovor američanskega vojnega poročevalca Amersona z nemškim generalnim polkovnikom pl. Moltkejem, ki je na vprašanje, kako dolgo še utegne trajati sedanja vojska, odgovoril sledeče: „Kako dolgo utegne trajati sedanja vojska, je odvisno od tega, kako dolgo bo še Amerika zalagala četverosporazum z orožjem, municijo in z drugimi vojaškimi potrebščinami. Če bi Amerika ne zalagala četverosporazuma, bi bile naše armade že končale vojsko na eni fronti. Ker zalaga Amerika četverosporazum z vojaškimi potrebščinami, se mesarjenje le samo podaljšuje.“

V Švici se bo sklepal mir.

Italijanski list „Secolo“ poroča, da se muči sedaj prejšnji papežev nuncij v Monakovem, kardinal Marzetti, v Švici. Namen njegovega bivanja v Švici je, da ukrene potrebne predpriprave, da se bo udeležil prihodnjih mirovni pogajanj, ki se bodo vršila v Švici, tudi Vatikan.

Važno posvetovanje v Petrogradu.

V Carskojem selu v Petrogradu se je dne 17. avgusta zbralo večje število poveljujočih generalov s fronte, ministri in predsedstvo dume. Pod carjevim predsedstvom se je vršil nato kronski svet, kateremu se pripisuje velika važnost.

Na Balkanu.

Srbija in Grčija sta zahtevale četverosporazuma odklonili in nočeta nič slišati o odstopu macedonskega ozemlja Bolgariji. Na drugi strani pa tudi Bolgarija ni zadovoljna s pogoji, katere ji je stavil četverosporazum in hoče imeti vse macedonsko ozemlje, na katerem prebivajo Bolgari.

Grška zbornica, ki se je sestala dne 16. avgusta, je izvolila z 192 glasovi od 306 oddanih Venizelovega pristaša Zaritzianova za predsednika. Radi tega je ministrski predsednik Gunaris podal ostavko. Naslednik še ni določen, skoro gotovo pa postane Venizelos ministrski predsednik.

Rumunija se je spokorila in je prekinila svoje vojne priprave na naši meji. Spoznala je, da ima le večji dobiček, ako ostane nepristranska in ne napade Avstrije, kakor Italija. Rumunija je dovolila uvoz žita in petroleja v Avstrijo.

Zasebna poročila pravijo, da so Italijani zasedli Drač in da pošiljajo mnogo vojaštva v Albanijo. Med Črnogorci in Albanci je prišlo blizu Skadra do krvavih bojev.

Francija.

V francoski zbornici je prišlo dne 12. in 13. avgusta do burnih prizorov. Opozicija je očitala vojnemu ministrstvu razne nerednosti in goljufije pri armadi.

Napadi so bili pred vsem obrnjeni proti vojnemu ministru Millerandu, kateri baje misli odstopiti.

Ker so se v bolnišnicah od časa, kar traja vojska, delili ranjencem, bolnim in umirajočim vojakom sv. zakramenti in se je opazovalo, da se mnogi vračajo v katoliški tabor, so svobodomiselci in socialisti prisilili vlado, da je ta začela nasprotovati katoliškemu gibanju in je izdala oklic, v katerem se vojaštvo ne sme navajati k nobeni veri, ampak se naj varuje popoln svoboda.

V Egejskem morju se velik sovražni parnik potopil.

Dne 14. avgusta je potopil nemški podmorski čoln v Egejskem morju velik sovražni prevoznik parnik s 10.000 tonami, ki je prevažal sovražne vojake. Na potopljeni ladji je bilo 3000 vojakov, namenjenih za bojišče ob Dardanelah. Le malo število moštva se je rešilo.

Nov kitajski cesar?

Iz Kodanija se poroča: V Pekingu, glavnem mestu Kitajske, se vrše neprestana posvetovanja. Pričakuje se, da bo proglašen sedanji predsednik kitajske ljudovlade, Juanšikaj, za kitajskega cesarja.

* **Prijatelj slovenskih vojakov!** Na tisoče slovenskih vojakov stoji na bojišču, kjer se junaško borijo za cesarja in domovino. Ves svet občuduje njihovo hrabrost. Njihovo junaštvo preganja sovražnika na severu, na jugu pa ga dozdaj zadržuje, da ne more opustošiti in pomandratin naše slovenske zemlje. Slovenci! Kako žalostno bi izgledalo pri nas, ko bi besedolomni Lahi vdrli v naše kraje, razdejali naše vasi in trge, pomandrali naša polja in naše gorice, morili naše očete in matere, onečali slovenske žene in dekleta! Ali ni nad vse žalostna usoda tistih ljudi, ki so morali zapustiti zaradi sovražnika svoje domove in pobegniti v tuje kraje! Nam tega ni treba. Zahvaliti se imamo za to našemu junaškemu vojaštvu, ki z vso navdušenostjo odbija nepoštenega sovražnika od naše zemlje. Zato pa moramo biti našim junakom iz srca hvaležni. In kako naj pokažemo to hvaležnost? Naši vojaki so daleč od svojega doma. Izvejo le malokaj, kar se godi po slovenski domovini. Dolg čas jim je v strelskih jarkih po svojih domačih. Zato so silno veseli, ako na bojišču dobijo v roke „Slovenskega Gospodarja“ ali „Stražo“, ki jim prinese ta novice iz domovine. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ romata potem iz roke v roko in slovenski junaki jih ne dajo od sebe, dokler ni zadnja vrsta prečitana. Polni hvaležnosti so naši junaki za vsak pripisan list. Mnogi si ga naročijo na bojišče. Veliko jih je pa tudi takih, ki si ga ne morejo naročiti, ker nimajo denarja ali ker naročnine ne morejo poslati iz bojišča. Upravništvo pošilja zastoj najmanj 1000 izvodov naših listov vsak teden narazne bolnišnice in na bojišče. Več ne more storiti pri sedanji draginji, ko mora papir, barvo in sirovo olje po 25 odstotkov, da celo po 400 odstotkov dražje plačevati, kakor poprej. Prijatelji slovenskih junakov! Poskrbite, da bodo naši vojaki dobili na bojišče naše liste „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“! Žrtvujte nekaj vinarjev v ta namen. S tem se bodele braniteljem naših domov najbolj pripikuli. — Kolikokrat se popolnoma nepotrebno izpije marsikateri liter vina ali piva! Pritrgajte si enkrat pripijači in darujte tiste vinarje, ki ste jih s tem prihranili, za naše vojake, da dobijo slovenske liste v roke. V Mariboru se je osnoval odbor, ki zbira prostovoljne doneske, s katerimi se plačujejo naši slovenski časniki, da se potem brezplačno pošiljajo našim slovenskim vojakom. Somišljeniki! Zbirajte pridno tudi najmanjše zneske v ta namen in pošljite jih, da ne bo pomot, samo manaslov: Slovenski časniki za vojake v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Imena darovalcev se bodo objavila v listu „Straža.“

Razne novice.

* **Romanje na Oljsko goro.** Na uvodnem mestu vabimo na romanje k Materi božji na Oljko, katero se vrši zadnjo nedeljo v avgustu, dne 29. avgusta. Glavno opravilo bo ob 11. uri predpoldan. Pridigo ima prof. dr. Hohnjec.

* **Romanje na Brezje** je bila veličastna prireditev slovenskega naroda. Na tisoče in tisoče vernih Slovencev in Slovenk — cenili so njih število okoli 10.000 — iz vseh slovenskih dežel se je zbralo, da proslavi cesarjevo 85 letnico in izprosi od Boga in Marije srečno zmago avstrijskemu orožju. V ponedeljek dne 16. avgusta zvečer se je vila krog svetišča velikanska procesija. Nešteto lučic je razsvetljevalo nočno temo. Najsvetejšje je nosil ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, za njim so šli deželni glavar dr. Susterskič, poslanec dr. Kordešec in prof. dr.

H o h n j e c kot zastopnika Štajerske, goriški deželni poslanec Rojec in kranjski deželni poslanec Piber. Glasna molitev se je razlegala po širni ravani, za molitvijo pobožna pesem, koje glas je odmeval od skalnatih gorenjskih gor. Svetišče je bilo celo noč natlačeno polno in srečen je bil tisti, ki je mogel poklekniti pred čudodelno Marijino podobo. Tukaj je slovensko ljudstvo molilo za svojega cesarja in svojo ožjo in širjo domovino. Sv. maše so se brale neprestano od zgodnjega jutra do 10. ure dopoldne. Ob 10. uri je imel slovesno sv. mašo knezoškof dr. Jeglič. Pred sveto mašo sta pridigovala v cerkvi kranjski deželni odbornik kanonik dr. Evgen Lampe, zunaj cerkve pa poslanec dr. Korosec. Po sv. maši je tisočglava množica molila za knezoškofom skupno molitev za srečno zmago. Nad vse slovesen je bil ta trenutek. Po molitvi pa je ogromna množica vernih sinov in hčera slovenskega naroda zapela veličastno cesarsko pesem. Tako se je dne 16. in 17. avgusta 1915 poklonilo slovensko ljudstvo Bogu in Mariji za cesarja in domovino.

* **Proslava cesarjevega rojstnega dne v Mariboru** se je vršila letos izredno slovesno. Ves Maribor je bil v zastavah. Hiše so bile okinčane in na večer so ra vseh ulicah zažarele lučice, lampijoni in umetni ogenj. Ob 8. uri se je vršila bakljada z godbo. Večeraj dne 18. avgusta ob 9. uri dopoldne je imel prevzvišeni g. knezoškof v stolnici slovesno sv. mašo, katere so se udeležili zastopniki vojaštva in uradov, društva in veliko število prebivalcev. Vojaki so ta dan imeli večinoma prosto. Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo!

* **Nadvojvoda Evgen**, vrhovni poveljnik naše armade prof. Italijanov, je daroval za oskrbovanje ranjencev 20.000 k r o n.

* **Župnik Josip Kunej**. V nedeljo dne 8. avgusta t. l. je po kratki bolezni umrl zlatomašnik in upokojeni župnik č. g. Josip Kunej v visoki starosti 79 let. Pogreb se je vršil v torek dne 10. avgusta. Pridigoval in pogreb vodil je č. g. dekan Rotner iz Škal. Pogreba se je udeležilo 33 duhovnikov. Rajni je bil rojen leta 1836 pri Sv. Petru pod Sv. gorami. V mašnika posvečen je bil 27. julija 1862. Kaplanoval je na Kalobju, v Rajhenburgu, v Šmartnem na Pohorju, v Zrečah, v Rušah, v Framu, pri Sv. Urbanu, v Selnici, v Kapelah in pri Sv. Barbari pri Vurbergu. Leta 1874 je bil imenovan za provizorja v Soboti, leto pozneje pa za kurata istotam, katero službo je opravljal do leta 1883, ko je bil imenovan za župnika v Gornji Ponikvi. Leta 1913 je stopil v pokoj. Nastanil se je v Šoštanj. Svetila mu večna luč!

* **Župnija Gornja Sv. Kungota** je razpisana do dne 19. septembra.

* **Župnija Sv. Stefan** pri Šmarju je dobil č. g. Franc Močnik, kaplan pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

* **Odlikovana dragonca**. Srebrno hrabrostono svetinjo 2. vrste sta dobila dragonca 5. dragonskega polka Ivan Lesjak in Ivan Tračnik.

* **Cesar spoštuje matere**. Cesar Franc Jožef je podaril vdovi Barbari Spitaler v vasi Eppau pri Bolcanu na Tirolskem lepo srebrno razpelo, okinčano s cesarskimi znamenji. Obdarovana mati ima deset sinov v vojni.

* **Dvanajst dečkov in dvanajst deklic**. V Düttlenheimu na Tirolskem se je te dni sodarju Martinu Lorecu porodil 24. otrok. Mož ima sedaj na izbero 12 dečkov in 12 deklic. Dva sinova sta na bojišču, dva pa dobila v kratkem vojaško suknjo.

* **Slovenski planinci na obmejni straži!** Mi mladi fantje stojimo tu na straži. Nasproti nam so Lahi, ki so še enkrat starejši. Pa mislite, da se nas lotijo, čeprav bi mi srčno radi. Pa nimajo toliko korajže, da bi svoje glave pokazali. Pa tudi mi smo korenjaki in hočemo zmagovalci biti in Lahi nam še bodo pete kazali, če nam bodo sploh mogli uiti. Večkrat smo pa že napravili juriš na Labe. Prišel nas je obiskat s pošto tudi že „Slovenski Gospodar“. Tako se nam Celjanom, Savinčanom, Ptujčanom in Mariborčanom tukaj godi. Vedno smo veseli, si sami kuhamo, peremo, šivamo, pa smo šel le 19 let stari. Srčen pozdrav na vse! Mladenci na južnem bojišču.

* **Oskrba invalidov**. Vojno ministrstvo razglasa, da bodo odslej naprej preskrbljeni v zavodih za invalide le samo takšni invalidi, katerih ne bo mogoče preskrbovati na drug način. Vsem ostalim invalidom je pa dano na prosto, da se jih preskrbi v zavodih za invalide, ali pa bodo dobivali pokojnino v denarju. Pokojnina v denarju je določena sledeče: Pešec, ali sploh invalid-vojak brez šarže bo dobival na leto 600 kron, poddesečnik ali vojak-invalid iste šarže na leto 636 kron, desetečnik 684 kron, četovodja 720 kron, narednik ali vojak-invalid iste šarže 804 kron in štabni narednik 864 kron na leto. Vrhutega se pa bodo dobivali invalidi doklado za ranjence, ki se jim določi. Invalidi, ki dobivajo pokojnino, lahko prosijo vsak čas za sprejem v zavode za invalide, toda v tem slučaju bi ne dobivali pokojnine. Vojaški poveljnik mora predlagati vojnemu ministrstvu, ali se naj da invalida v zavod za invalide, ali naj dobiva postavno pokojnino v denarju. Vsekakor pa mora v dotičnem predlogu navesti, ali se naj spravi dotičnega invalida v zavod za invalide, ali pa če želi dotični invalid, da dobiva pokojnino.

* **Oprostilne prošnje črnovojnikov drugega poziva**. Domobranksko ministrstvo je odredilo, da bodo prošnje, katere so vložili črnovojniški zavezanci drugega poziva, ki so svoj čas služili pri vojaki (43- do 50letni črnovojniški zavezanci), rešene šele takrat, če bodo za oproščenje predlagani pri naboru spoznani sposobnim za črnovojniško službo. Rok, ki je bil do-

ločen za vlaganje teh oprostilnih prošenj, t. j. do dne 5. julija, je imel namen, da se da političnim okrajnim oblastim dovolj časa, da morejo izvršiti potrebne poizvedbe. Vsled tega bodo dobili črnovojniški zavezanci, ki so svoj čas služili pri vojaki in ki so vložili oprostilne prošnje, kmalu po naboru odločbo, v kateri jim bo naznanjeno, je-li se je prošnjam ugodilo, ali ne. Tisti črnovojniški zavezanci (43-50letni), ki niso služili pri vojaki, morajo vložiti prošnje za oproščenje šele tedaj, če so bili pri naboru spoznani za sposobne. Tozadevne prošnje bodo seveda rešene pozneje. Tistim osebam, katere so politične oblasti predlagale, da se jih oprosti, bo dala politična oblast dovoljenje, da bodo smele ostati tako dolgo v kraju svojega bivališča ali službe, dokler ne bodo rešene dotične prošnje. Priporoča se, da v bodoče vlagajo oprostilne prošnje le samo tisti črnovojniški zavezanci, ki so bili pri naboru spoznani za sposobne. V dotični prošnji naj navedejo, kdaj in kje so bili spoznani sposobni za vojaško službo.

* **Pohvala delavcev**. Vojno ministrstvo je za dan cesarjevega rojstnega dne odredilo, da so imeli vsi delavci, ki so zaposleni v delavnicah in tovarnah za strelivo, prosto. Ob tej priliki se je delavstvu izrekla radi njegove zvestobe in pridnosti topla pohvala, da s pridnostjo svojih rok tako vrolo sodeluje z našimi četami na bojišču za brambo domovine. Vrlemu delavstvu gre velika zasluga, da še Avstriji ni zmanjkalo streliva, kakor se je to zgodilo našim sovražnikom.

* **Pogrešajo se: Jožef Felician**, pešpolk štev. 87, 14. poljska stotinja, vojna pošta štev. 34. Odgovor njegovi ženi Ursuli Felician pri gospej Mariji Belle, Ptuj, Kaniško predmestje. — Jurij Zelič, ki je služil pri poljskem lovskem bataljonu št. 20, vojna pošta štev. 48. Odgovor Janez Zelič, Ritanik št. 26, St. Jurij ob juž. zel.

* **Požrtvovalni slovenski vojaki**. Trenjski vodja L. Wamberger nam piše s severnega bojišča, da so vojaki njegovega trenjskega oddelka zbrali za podmorski čoln 14 K 40 v. Zares, hvalevredni branitelji domovine!

* **Poštni zavoji za ujetnike**. Poštna uprava razglasa, da se smejo od sedaj naprej zopet pošiljati poštni zavoji z različnimi jestvinami za naše ujetnike, ki se nahajajo v sovražnih državah. Teža posameznega zavoja ne sme znašati več kakor 5 kilogramov. Pošiljati se smejo le take jestvine, ki se ne pokvarijo, kot konzerve, šokolada, marmelada, čaj, kava, sladkor, posušeno mleko, dobro posušene klobase itd. Priporočni se, da se naslovljenec ne izroči zavoj, če se nahaja v njem le samo eden predmet, ki je postal vsled dolgotrajnega prevažanja nezavzeten. Priporoča se, da se pošiljajo majhni zavoji v presledku enega tedna. Tak zavoj so poštnine prosti. Pridevati zavojem pisma, časopise itd. je strogo prepovedano, ker se lahko pripeči, da dotična država ne izroči nobenega došlega zavoja nobenemu vojnemu ujetniku, če se je našlo le samo v enem poštnem zavoju kaj pismenega. Natančnejša pojasnila glede teh poštnih pošiljatev se izvejo pri poštnih uradih.

* **Posiljanje vzorcev blaga na bojišče**. Odslej naprej je dovoljeno pošiljati vzorce blaga vojakom na bojišče še tudi na vojni pošti štev. 9 in štev. 150 pod pogoj, ki so veljavni za pošiljanje vzorcev blaga za vse vojne pošte. Natančnejše podatke o pošiljanju zavojev in vzorcev dobite na poštah.

* **Prevoz in izkopavanje mrličev začasno ustavljeno**. Namestništvo razglasa, da je v mesecih avgusta in septembra ustavljen prevoz in izkopavanje mrličkih trupel vojaških in nevojaških oseb. Prevoz mrličkih trupel, ki še niso bila pokopana, je slejko prej dovoljen.

* **Povrnitev stroškov za hrano vojnim ujetnikom**. Politična oblast razglasa: Zadevajoč preskrbovanje vojnih ujetnikov, kateri se uporabljajo za poljska (kmetijska) dela, je c. in kr. vojno ministrstvo odredilo, da bo od sedaj zanj naprej odplačilo zaprekrbovanje hrane po občinah določevala mesečno vojaška poveljstvena intendantca, v kojem ozemlju leži delovni okraj.

* **Streljanje proti toči prepovedano**. Vojni nadzorovalni urad je z odlokom z dne 31. julija t. l. prepovedal streljanje proti nevihtam, da se tako vse vrste smodnika prihranijo za vojaške potrebe.

* **Trgovci in drugi prodajalci morajo cene za živila javno nabiti**. Po vladnih odredbah morajo odslej trgovci v svojih prodajalnih in na tržiščih cene za posamezna živila javno in na dobro vidnem prostoru nabiti. Naznanilo cen mora biti pisano z lahko čitljivimi črkami in mora obsegati vse vrste živil, ki jih ima trgovec ali prodajalec v zalogi. Ako se blago prodaja na težo, morajo imeti prodajalci brezplačno na razpolago tehtnico, da se občinstvo lahko samo še prepriča, ali je kupljeno blago pravilno stehano. — Trgovce ali prodajalce, ki se teh predpisov ne držijo, se kaznuje z globo do 2000 K ali z zaporom do treh mesecev.

* **Nagrade za oves**. Cesarska namestnija nam piše: Ker se spraviljanje ovsna in oddaja zrna vojnoino prometnemu zavodu vrši zelo počasi, je vojno ministrstvo sklenilo, da se bo za oves, ki se do 30. avgusta odda komisijonarjem vojnoino prometnega zavoda, plačevalo 5 K nagrade pri 100 kg. Oves se torej plačuje do 31. avgusta po 31. K 100 kg.

* **Italijanski les se bo prodajal**. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru je vsem občinskim predstojništvom poslalo sledeči poziv: Na Štajerskem je točasno dokaj zalog lesa tvrdk italijanske države in sicer skoraj izključno deske in bruna. Ker bi to blago, ako bi dalje časa ležalo, precej svoje vrednosti izgubilo, namerava c. kr. namestništvo glasom odloka z dne 6. avgusta 1915, štev. 2 1530-1 1915, iz narodnogospodarskih oziror prirediti prodajo teh zalog lesa, če in v kolikor se pokaže tozadevna potreba in v tuzemstvu in v kolikor se jih ne bode zahtevalo v svrhe armade na vojnem polju. Namerava se oddajati les po teži, ker bi prodaja po izmeri zahtevala dokaj dolgotrajno in drago manipulacijo. Cena bi se v posameznih slučajih določila po cenilih in bi bržkone bila pri deskah po 5 vinarjev za kilogram

35 K za kubični meter), in pri brunih po 3 vinarje za kilogram (21 K za kubični meter). — Občinska predstojništva se vabijo, da kar najhitreje oblasti naznanijo slučajno potrebščino navedenih vrst lesa. O vsebini tega odloka je obvestiti dotična podjetja in osebe.

* **Hmelj**. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo še tudi v pretečeni dobi popraševanje po hmelju zelo malenkostno. Cena tujemu hmelju je znašala od 20-45 K za 50 kg. Tuj hmelj lanskega pridelka ne najde skoraj nobenega odjemalca. V hmeljskih skladiščih v Žatcu se še nahaja velika množina tujega hmelja lanskega pridelka. Dognano je, da se bo letos na Češkem vsled suše pridelalo za polovico manj hmelja, kakor v lanskem letu. Ceni se, da se bo letos pridelalo le samo do 100.000 stotov po 50 kg hmelja na Češkem, dočim se ga je pridelalo v lanskem letu že 200.000 stotov. Zadruga hmeljskih trgovcev v Žatcu je sklenila, da zviša ceno za hmeljske vreče in sicer je določila, da znaša cena za vsako hmeljsko vrečo 2 kroni.

* **Uvoz konj iz Hrvaškega**. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru razglasa: Zaradi nastale smrkavosti in nastalega sraba v mestu Varaždinu (na Hrvaškem) je c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj u z razglasom z dne 27. julija 1915, št. 21228, uvoz kopitarjev iz mesta Varaždina omejilo na ta način, da se morajo iz tega mesta prignani in ondukat kakor tudi po prestopu meje nesumnimi spoznani kopitarji skozi 40 dni opazovati in po preteku tega roka zopet prignati k živinozdravniku, nakar se smejo, ako se spoznajo za nesumne, pripustiti v prosti promet.

* **Tržne cene v Gradcu**. Debeli voli 190 do ... K, srednje debeli 176 do ... K, suhi 150 do ... K; debele krave 170 do ... K, srednje debele 150 do ... K, suhe 100 do ... K; biki 176 do ... K, mlada živina 160 do ... K; teleta 276 do 284 K, izjemoma 290 do 300 K; mlade svinje 400 do 410 K, debele svinje 390 do 400 K, srednje debele ... do ... K, mesne svinje 380 do 390 K; ovce 220 do 280 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 10.50 K, kislo 8.— do 9.50 slama 5.60 do 7.— K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 35, proso 55 K, oves 27.30 K, ajda 50 K, fižol 75 do 100 K, grašica 180 do 200 K, leča 200 K, prosoeno pšeno 140 do 160 K, pšenični zdrob 80 K, koruzni zdrob 76 do 86 K, ržena moka 70 K, pšenična moka št. 0 83 do 100 K, št. 4 64 do 72 K, št. 6 (črna) 54 do 60 K (100 kg). Jajca komad 14 do 16 v, krompir 16 do 18 v 1 kg. mleko 32 do 34 v liter.

* **Najvišje cene za — mačje meso**. Glasilo ogrskih mesarjev in prekajalcev mesa prinaša vest, da so se tudi za mačje meso določile najvišje cene. V okraju Biharkerestez, kjer so nameščeni italijanski podaniki, se je toliko mačjega mesa pojedlo, da je cena za isto poskočila na izvanredno višino. Radi tega se je na predlog mesarjev in prekajalcev mesa uradno določila cena za mačje meso na — tri krone za 1 kilogram.

* **Vžigalice se podražijo**. Zveza tovarnarjev za izdelovanje vžigalic je sklenila, da podraži s 1. septembrom vžigalice, in sicer bo stala škaflička vžigalice 4 vinarje.

* **Cigaretni papir postane dražji**. S 1. septembrom se podraži cena za cigaretne papir za 2 vinarja pri zabojčku.

* **Kolera**. Na Ogrskem je od 26. julija do 1. avgusta obbolelo 600 oseb na azijski koleri. — Na Hrvaškem in v Slavoniji je obbolelo na azijski koleri 100 oseb, umrlo jih je med njimi 47. — Tudi v Celju, Brežicah in Ljubljani se je pojavila kolera.

* **Kolera na Primorskem**. Dne 15. avgusta je bilo oblasti naznanjenih 30 slučajev kolere v Trstu in 3 slučajih v Gorici ter 10 slučajev v goriški okolici.

* **Prebrisan sluga**. Ko se je ogrski grof Mihael Karolyi povrnil iz Francije, sreča na stopnicah svoje budimpeštanske palače svojega nekdanjega slugo, ki se je bil udeležil vojske s Srbi. Bil je ranjen ter do bil nekaj dni dopusta. „No, moj dragi“, ga nagovori grof, „čul sem, da si se junaško obnašal. Spodobi se ti kaka nagrada. Kaj pa želiš?“ Sluga pomisli, pa reče: „Toliko kron, kolikor jih ima prostora od enega do drugega ušesa.“ „Ali ne bo pre malo?“ „O, sem že zadovoljen s tem.“ Grof hoče izmeriti daljavo med obema ušesoma, pa zapazi, da slugi enega manjka. „Kje pa imaš eno uho?“ vpraša začudeno grof. „Pri Sabcu sem ga pustil“, de sluga. — (Kako sta se nato zmenila radi krono, nam ni znano.)

* **Maribor**. Dne 15. avgusta je skočil pri starem dravsem mostu dragonca Jožef Essl v deročo Dravo. Dva vojaka, ki sta skočila za njim, sta ga rešila iz vode.

* **Maribor**. Pred tuškajšnjim okrožnim sodiščem se je morala zagovarjati neka Marija Lešnik, doma iz Dobja, ker se je dne 22. novembra 1914 na Spod. Polskavi vnovič omožila s samskim Jernejem Lešnikom, kateremu ni ničesar povedala, da je že od dne 5. maja 1910 poročena z nekim Markom Bevc. Pri obravnavi je zatrjevala, da je popolnoma pozabila, da je bila že enkrat in sicer dne 5. maja 1910 poročena z Bevcem. Sodišče ji pa tega ni verjelo in jo je obsodilo na tri mesece težke ječe.

* **St. Peter** niže Maribora. V nedeljo, dne 22. avgusta bo naš župnik č. g. Matej Strakl obhajal

srebrno sv. mašo. Župljani ključemo našemu ljubljenu dušnemu pastirju: Še na mnoga leta!

* **Ruše.** Dne 12. septembra t. l. bo tukaj veliki romarski shod. Marijini častilci ste vabljeni, da se v prav velikem številu udeležite. Skrbelo se bo, da bo zadostno število č. gg. dušnih pastirjev, da boste lahko vsi opravili sv. spoved in sprejeli sv. obhajilo. V Rušah je stara in sloveča Marijina božja pot, katero si je sama izvolila že leta 900. Pridite posebno letos v tem žalostnem času v procesijah, v velikem številu in priporočite sebe in svoje domače, posebno vojake na bojnem polju, da jih ona varuje, da se enkrat srečno vrnejo v svojo ljubo domovino. Gotovo vas bo Marija ruska uslišala, ko boste molili za svojega presvitelega cesarja, za našo armado, za našo domovino, za našo zmago in za konec vojske. Marija vas bo uslišala, ki je Kraljica miru.

* **Devica Marija v Pušcavi.** Z italijanskega bojišča se je te dni ranjen vrnil Jernej Paulič, učitelj v Leskovecu. Radi hrabrega zadržanja pred sovražnikom je na bojišču bil od kadeta povišan v praporščaka ter zopet ob drugi priliki iz istega vroka bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II razreda. V bojih za Doberdobsko planoto mu je dne 21. julija kos granate presekal lice pod levim očesom. Ker je tudi drugače ves slab in izmučen, ostane nekaj časa na dopustu v Mariboru. Pripovedoval je o junaštvu naših slovenskih fantov in Dalmatincev. Neki Dalmatincev, ki je prišel ranjen v Ljubljano, je prinesel seboj uho italijanskega vojaka, katero mu je pri ročnem spodu odtrgal, ter prosil, da bi je smel v — spiritu shraniti kot spomin.

* **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Bivšega urednika ptujskega „Stajerca“ Anton Peitlerja ni ustrelil ravnatelj Seitz, ampak Peitler si je sam zapodil kroglo iz revolverja v glavo. To se je dogalo ob priliki raztelesenja. Peitlerja so pokopali na prostoru za samoumorilce.

* **Sv. Križ nad Mariborom.** 4 ruske begunce je ujel dne 13. t. m. kmet Ivan Hlebič blizu Sv. Urbana pri Mariboru ter jih izročil c. k. žandarmeriji v Kamnici. Ušli so iz Klunjan (Großklein) pri Arvežu, kjer so bili zaposleni pri kmetijskem delu. Eden med njimi je bil desetnik in je pravil, da so pobegnili zaradi tega, ker so morali težko delati in zraven gladovati.

* **Sv. Anton v Slov. gor.** Iz ruskega ujetništva se je oglasil vrl fant Matija Anžel. Že osem mesecev ni bilo nobenega glasu od njega. Dne 25. julija pa so dobili njegovi stariši iz Skobelova v Turkestanu od njega karto, v kateri piše: „Ljubi stariši in sestri! Srčne pozdrave pošiljam vsem skupaj iz daljne Rusije. Naznanjam vam, da sem še zmiraj zdrav, samo vojni ujetnik sem. Bog daj ljubi mir, da se še vidimo, če je božja volja. Pozdravljam tudi vse znance in prijatelje. Vaš nepozabljeni Matija.“

* **Sv. Jurij ob Ščavnici.** V četrtek, dne 5. avgusta, se je po večletni bolezni preselil v boljšo domovino, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, v 37. letu svoje starosti mož in posestnik Franc Jaušovec iz Kupetincev. Rajni je bil vzoren katoličan in zelo skrben oče. Lani ob času mobilizacije je blagi Franc moral odriniti k vojakom. Tam se je hudo prehladil. Od tega časa ni bil več zdrav. Pustili so ga domov. Dobil je jetiko. Rajni je bil zvest naročnik našega „Slovenskega Gospodarja“ in je komaj čakal tistega dne, ko je prišel „Slovenski Gospodar“ in pa tudi „Straža“ v hišo. Oba lista sta bila redna obiskovalca njegove hiše in njegova prijatelja. Rajni zapušča dva nedorasla otroka in ženo. N. v. m. p.!

* **Središče.** V nedeljo dne 22. avgusta po večernicah ima „Sv. vojska“ svoj mesečni sestanek. Pridite!

* **Sv. Miklavž pri Ormdu.** Na severnem bojišču je dal svoje mlado življenje Martin Horvat iz Brebrovnika. Blagor tebi zdej, junaško telo, ki si v tuji zemlji pokopano; tam se tebi je življenje vzelo za cesarja in za dom prerano! Bodi mu tuja zemljica lahka!

* **Sv. Marko niže Ptuja.** Iz naše župnije je odšlo do sedaj 375 mož in mladeničev na vojsko. Med temi jih je padlo že 14 in sicer ravno par izjem, naši res najboljši fantje. Dne 29. julija je umrl v bolnišnici v Tarnovu Franc Ciglar iz Nove vasi, sin vzorne „Ilgove“ družine. Bil je težko ranjen od šrapnela v desno roko in za rano umrl. Bil je to pač izvanreden mladenič, pošten, odkrit, vesel. Ko je odšel k vojakom, ni jokal. Volja božja mu je bila vse. Bil je ponos staršev, hlapec očetu, dekla materi, odgojitelj mlajših bratov in sester; posebno je imel rad brata bogoslovca, katerega je nešteto krat obiskal v Mariboru predno je odšel k vojakom; seveda nikdar praznih rok, tudi če ni šlo z vlakom, pa jo je mahnil peš. Zaradi njegove ljubeznjivosti so ga imeli vsi radi. Poznal ga je vsak otrok, vsaka žena, njega, ki je bil v gospodarskem oziru izvežban kakor dozorel, izkušen kmet. Pa je bil star 19 let. Pri vsem tem pa je bil čudovito skromen. Bil je tudi marljiv ud bralnega društva. Vsi ga bomo pogrešali, stariši najbolj. Pa misel nanj in njegov krasni vzgled jih bo najbolj tolažil. „Kakor je božja volja“, je vedno pravil Franc, pa se je smejal. Smejalo se je, pri tem pa mislil resno. Kakor je božja volja, tako naj govorijo ti stariši, ki so s tem plemenitim mladeničem veliko zgubili. Vsi pa, ki smo ga poznali, in kedo ga ni, mu ohranimo najboljši spomin in hočemo za njega moliti.

* **Leskovec v Halozah.** Župni urad naznanja vsem prijateljem avguštske božje poti, da bo letos pri Sv. Avguštinu v Halozah v soboto, dne 28. avgusta, ob 9. uri dopoldne sv. maša, popoldne ob 6. uri pa hrvaška pridiga in večernice. V nedeljo, dne 29. avgusta, bo tam sv. opravilo: rano ob 7. uri zjutraj, pozno ob 10. uri dopoldne. Za spovednike bo preskrbljeno. Pridite, delajmo pokoro po zgledu sv. Avguština, da ljubí Bog tem prej usliši naše prisrčne prošnje za zmago in mir.

* **Sv. Lovrenc na Drav. polju.** Iz ruskega ujetništva so se oglasili: Anton Škrabelj piše svoji ženi, da je zdrav in se nahaja v mestu Rara-Kala, gubernija Zakaspija v Centralni Aziji. Franc Beranič poroča starišem iz Kieva, da je bil 20. junija zjutraj ujet, da je zdrav in da gre vsak čas naprej. Praporščak Stanko Sorn je pisal očetu, da je nastanjen v mestu Toržok, severozahodno od Moskve v guberniji Tverski.

* **Sv. Janž na Dr. p. V Rožnji** je umrl blagi mož, skrben posestnik, dobro znan gostilničar in dolgoletni naš naročnik Simon Fras. Tambor. Zaradi svojih vrlin je bil splošno priljubljen, kar svedoči dejstvo, da je bil več let župan, šolski načelnik in že od nekdaj vedno občinski odbornik. Njegova priljubljenost je pokazal tudi pogreb, ki se ga je udeležila velika množica domačinov, č. gg. duhovniki od Sv. Lovrenca na Dr. p., domača čast. gospoda ter bivši tukajšnji g. nadučitelj Hren s gospo soprogo. Vsem boji izrečena prisrčna zahvala!

* **Laporje pri Slovenski Bistrici.** Prišla je žalostna novica s severnega bojišča, da je storil junaško smrt dne 22. junija kmečki sin Lovrenc Gumzej. Ni še dopolnil dvajset let, moral je že umreti pri zavzetju Lvova. Njegovo truplo krije okrvavljena galiska zemlja, njegova duša pa uživa sveti raj. Bil je priden, ponižen in delaven mladenič. Lovro, počivaj sladko v tuji zemlji!

* **Ponikva ob juž. žel.** Umrl je dne 11. avgusta Franc Podgoršek v 78. letu svoje starosti. Rajni je bil večletni župan in cerkveni ključar, bil je pa tudi skrben gospodar za svoje otroke. Leta 1899 je prepustil veleposestvo svojemu sinu in druga dva otroka je pa oskrbel tako, da gospodarita oba na veleposestvih v St. Jurju ob juž. železnici. Kako spočitovan je bil rajni mož, je pokazal njegov pogreb dne 13. avgusta. Udeležili so se ga častiti domači in sosedni gošpodje. Velika množica je izkazala zadnjo čast rajnemu. Bodi mu domača zemljica lahka!

* **Spitalič.** 13. avgusta t. l. se je vtrgal nad Kamno goro oblak. Naenkrat je bila vsa dolina v Spitaliču pod vodo. Voda je pritekla s tako silo, da je ruvala drevje, trgala mostove, udrla vmline in pri kovačiji v Skednju do jaslji visoko živinske hleve. Še celo človeško žrtev je tirjala. Veleposestnica Helena Kožuh iz Dramelj se je pečjala s svojim sinom Francem iz mlina, ko jo zaloti to hudournje blizu Zajčkega samostana. Voda spodnese voz z živino vred z okrajne ceste v jarek, živina se sama razpreže, nesrečnica zgrabi vozovo lestvico, da bi se resila, kliče na pomoč sina, ki se pa sam bori za življenje z vodo, in med vpitjem: Ljubi moj sin, pomagaj mi! jo odnese voda. Drugi dan so jo našli pri jezcu žage g. Oberški; se mrtva je kreveto držala v roki vozovo lestvico. Z dovoljenjem c. kr. okrajnega glavarstva ter sodnije v Konjicah so jo prepeljali v Dramlje.

* **Vransko.** Tukajšnji telovadni odsek „Orel“ je poslal večino svojih članov v boj za domovino. Sedaj smo dobili poročilo, da je na severnem bojišču preminul, zadet od sovražne krogle v glavo, naš brat Anton Škrabar, Mlinarjev iz Homa. Težko ga bomo pogrešali; bil je rad vse vnet telovadec, Orel z dušo in telesom. Spominjam se onih zimskih večerov, ko je bila napovedana telovadna vaja; zunaj pa je snežilo in burja je brala, da si človek ne bi upal izpod strehe. Pa naš Tonček, ki je celi dan v mlino pomagal očetu vreče prinašati, jo je v kljub burji primahal s svojim bratom ves snežen, pa smehljajoč, rekoč: „Pravi Orel se ničesar ne sme ustrašiti.“ Dalje od nas počivaš v tuji zemlji, pa tvoji spominja bo ostal med nami.

* **St. Ilj pri Velenju.** Vsled težkih ran, dobljenih na severnem bojišču, je umrl v bolnišnici v Stanislavu posestnik Anton Cokan, star 38 let. Rajni zapušča vdovo in šest nedoraslih otrok. Blag mu spomin! Naj v miru počiva v tuji zemlji!

* **Brežice ob Savi.** C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah nam je poslalo sledeči oklic: V nedeljo, dne 22. avgusta ob priliki cesarjevega rojstnega dne se vrši dobrodelna slavnost v vojno-oskrbovalne namene. V to svrho se je sestavil odbor, ki sestoji iz vojaških in civilnih krogov. Polnoštevilni vsopred obeta slavnosti popolnen uspeh. To naj bi bila ljudska slavnost v čast armadi, v tolažbo od usode prizadetim. Vsak bi torej naj prispeval po svoji moči za uspeh slavnosti. Slavnost se vrši v Hraštnici blizu Brežic. V slavnostnem odboru so med drugimi tudi: dekan J. Mešiček, okrajni glavar dr. Neuwirth, ing. R. Serneč in Jos. Sitter.

* **Govoril se,** da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji tozadevni oglas „Srečkovega zastopstva“ v Ljubljani.

* **Lysoform.** Opozorjamo čitatelje na današnji insert — Lysoform je najboljši in najcenejši razkuževalno sredstvo.

Zadnja poročila došla v četrtek, 19. avgusta. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 18. avgusta.

Brest-Litovsk od zahodne strani obkoljen.

Čete podmaršala pl. Arza so pognale Ruse ob obeh straneh ceste, ki vodi od Biale, v območje trd-

njavskih topov Brest-Litovska, dočim so prodirale nemške čete ob levem bregu reke Bug. Obkoljevalni obroč na zahodnem bregu je trdno sklenjen. Na ozemlju mesta Janow (leži 35 km zahodno od Brest-Litovska) je armada nadvojvode Jožef Ferdinanda očistila južni breg Buga od sovražnikov.

Na naši fronti v izhodni Galiciji se ni pripetilo nič bistvenega.

Hudi boji z Italijani.

Na italijanskem bojišču so se vršili včeraj (17. avgusta) na primorski bojni črti hudi boji, dočim je vladal na koroškem obmejnem ozemlju razmeroma mir. Na Tirolskem je nadaljeval sovražnik težki artilerijski boj in se je vršilo nekaj manjših infanterijskih bitk.

Na Goriškem so bili štirje na Sv. Martin izvršeni italijanski napadi odbiti. Pred goriškim območjem vlada slejkoprej precejšen mir; pač pa se vrši za tolminsko območje srđiti boj. Tudi tukaj so se izjavili štirje sovražni napadi. Istotako so se izjavili vsi sunki na naše višinske postojanke na severni strani tolminskega območja.

Na tirolskem obmejnem ozemlju so bili italijanski napadi na Doblinger Riedel (ozemlje Dreizinnen) in proti Milegni (gorska planota Vielgereut) uspešno odbiti.

Vznesenega duha, ojunaceva, vsled spominov na hude boje in sijajne zmage, obhaja danes naša armada na severu in na jugu na bojišču rojstni dan najvišjega vojskovodje. Enega duha in s ponosnim zaupanjem ponavljajo vsi pod orožjem se nahajajoči sinovi vseh narodov države svojo zaobljubo zvestobe, katero je v pretečenih 12 mesecih zapečatilo s svojo krvjo toliko najboljših sinov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Kraljica Jelena brez godovnega darila.

Zadnje dni so Italijani zopet hudo napadli našo fronto na Goriškem, posebno v Krnskem ozemlju. Italijanski napadi so bili zato tako silni, ker so italijanski vojskovodje hoteli na vsak način pokloniti italijanski kraljici Jeleni kako zmago kot dar za njen god, ki ga je imela dne 18. avgusta. Ker so naši vsi napade srečno odbili, je ostala Jelena letos brez daru za god.

Naši tretjič napadli Pelagruž.

Dne 17. t. m. zjutraj je naše vojno brodogve že tretjikrat napadlo otok Pelagruž, ki so ga zasedli Italijani ter je z topovskim ognjem poškodovale laške naprave in potopilo več čolnov. Tudi naši zrakoplovi so metali na otok bombe in pišce. Italijanska posadka se je poskrila. Sovražne ladje se niso pojavile.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Trdnjava Kowno padla.

Trdnjava Kowno z vsemi utrdbami in brezštevili vojnim gradivom, med tem več kot 400 topov, je od danes (dne 18. avgusta) po noči v nemški posesti. Trdnjava je bila kljub hudemu odporu zavzeta z naskokom.

Armade generalov pl. Scholtz in pl. Gallwitz silijo dalje proti izhodu. Njeni prednji oddelki se bližajo železnici Bjelostock—Bielsk.

Pred Nowo-Georgiewskim so zavzeti z naskokom zopet dve utrdbi na severo-izhodni strani; ujetih je bilo pri tem 600 Rusov, uplenjenih 20 topov.

Levo krilo armade bavarskega princa Leopolda je zadelo včeraj v ozemlju reke Kamionke na obeh straneh mesta Siemiatycze in ob Bugu pri Knjezewcu (južno-izhodno od Siemiatycze) na zopetni hud odpor. Čete so izsilile prehod čez sporna ozemlja, sovražnik je bil vržen nazaj. Desno bavarsko krilo je doseglo južni breg Buga.

Armada feldmaršala pl. Mackensena je vrgla sovražnika čez Bug in ga je započila v predutrdbe trdnjave Brest-Litovsk. Izhodno od Wlodawe silijo naše čete ob železnici Cholm—Brest-Litovsk proti izhodu.

Na morju in v zraku.

Dne 17. avgusta so nemški torpedni čolni ob zahodni obali Jütlanda (južno od Švedske) potopili angleško križarko in torpednega rušilca. Nemške ladje so bile brez izgub.

V noči od 17. na 18. avgusta so nemške zračne ladje metale na London bombe in več naprav močno poškodovale.

Molitvenik v strelskih jarkih.

Janez Bregant, doma iz St. Petra niže Maribora, piše domačemu gospodu župniku: Zopet sem dospel iz bolnišnice na bojišče. Sovražnik se sedaj zmiraj umika in naši ga prav pridno zasledujejo. Razveselilo me je, ko sem prišel zopet k svoji stotnji in našel sem še več svojih tovarišev, katere sem po zimi grede v bolnišnico pustil na bojišču. Vsi so še zdravi in čvrsti. Sešel sem se tudi že prvi dan z našim g. vojnim kuratom Skofičem.

Vozil sem se čez lepa in rodovitna ogrska žitna polja. Ta še nam pač kažejo, da pomanjkanja za kruha ne bo tako kmalu. Tudi v Galiciji so še polja precej lepo obdelana.

Sedaj sem zopet popolnoma zdrav. Imam se pač zares presvetoemu srcu Jezusovemu in Marijinemu zahvaliti za to dobroto. Tudi za molitev imam časa dovolj. Bli sem zelo ganjen, ko sem videl pri nekaterih v strelskih jarkih molitvenik prebirati. Da, tukaj je pač več takih, kateri se poprej morebiti niso mnogo zmenili za sv. vero, sedaj pa prav pobožno molijo. Prav goreče vas prosim, da bi se me pri sv. mašah spominjali. Pozdrave!

Poroka pred sovražnikom

Pismo Janeza Dvoršak, iz Rogoze pri Mariboru:

Kakor se čita v časopisih z južnega bojiča, se je naše prebivalstvo kmalu privadilo Lahovemu bobnenju in se malo zmenilo za sovražne svinčenke. In tudi na severnem bojišču naši Poljaci niso strašljivi. Napravijo si kar veselje z godbo. Dne 1. avgusta se je vršila poroka pri mestu Horodenka. Gostija je bila od sovražnika približno kaki dve uri oddaljena. Tukaj se naši Poljaci uživali kaj veliko veselje. Svatje so bili kmetskega stanu, ki so se veselili njihove godbe na plesišča prostem dvorišču. Pogled na svatje je bil nekako smešen. Opravljeni so bili tako, da bi tujec niti ne vedel, da so svatje, ker ni bilo nikjer kakega svatovskega znamenja. Njih noša je bila čisto preprosta. Nevestina obleka je bila iz domačega platna, mesto venca na glavi je imela kučmo s širokimi in velikimi trakci, ki so viseli blizu do tal. Na nogah je imela velike čevlje, ki so kar ropotali med plesom. In družica je bila ravnotako olišpana s svojo kučmo, a brez vsakega venca. Ženin je bil v različnih oblačilih; najbolj pa mi je ugajala njegova bela obleka iz domačega platna. Na glavi je imel velik navadni bel slamnik brez vsakega šopka. Počlagoma se je tudi bos vrtel med gosti. Staršini sta bili seveda tudi v domače platno poviti in z močnim širokim pasom prepasana. Drugi svatje pa so bili vsi bos in tudi pri blesu. Njih zabava je bila kaj zanimiva. Trije gosti so se šalili pri svoji mizli. Svatje so se med zabavo naslanjali ob plot ali zid. Tudi kuharica se je prikazala na plesišče. Stajerski slovenski fantje pa smo vasovali.

Prijatelja in zopet sovražnika

Otovodja Janez Mikša nam piše dne 4. avgusta s severnega bojišča: Mnogo dogodkov ste že čitali iz bojnega polja. Pri nas se je zopet dogodil zanimiv slučaj. Dne 3. avgusta predpoldan okoli 10. ure je prinesel ruski vojak pismo tako blizu, da smo slišali njegovo žvižganje. Mi seveda nismo streljali po njem, ker je bil sam in ker je začel kazati, da ima pismo za nas. Takoj se odloči naš desetnik Krušič in gre ponj. Ko Rus vidi, da gre naš vojak po pismo, se obrne in gre nazaj v ruske utrdbe. V pismu nas Rusi pozdravijo in vprašajo, kako nam gre, ker jim zelo vsega primanjkuje.

Popoldan okoli 6. ure pa nese omenjeni desetnik odgovor na pismo: nekoliko vina, cigaret in naše časnike. Kakor hitro Rus zagleda našega desetnika, mu pride nasproti in se mu počasi približa. In glej! Kaj se zgodi? Avstrijec in Rus sta si počela roke in se vsedla v cestni jarek, popila nekaj vina, zažgala si cigarete in se nekoliko pogovorila. Potem pobere Rus, kar mu je Avstrijec prinesel, se drug drugemu poklonita in se podata vsak v svoje utrdbe in bila sta zopet stara sovražnika.

* Novi šepni koledar za slovenske vojske za leto 1916. Slovenski vojak, ki so odhajali na bojišče, so si srčno želeli kakšnega koledarja za leto 1916. Pravili so, da ga v strelskih jarkih silno težko pogrešajo. Žalobog pa že ob Novem letu ni bilo dobiti nobenega koledarja več. Na tisoče slovenskih vojakov mora biti letos brez koledarja! Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je torej dobro ustregla slovenskim vojakom, ko je oskrbela in izdala za nje poseben „Koledar za leto 1916“, ki izide te dni. Prav pametno je bilo, da so se v ta koledar še sprejeli tudi zadnji 4 meseci leta 1915, tako da najdejo vsi vojniki, ki si niso mogli poprej kupiti koledarja mal. 1915, pri novem koledarju tudi mesec september, oktober, november in december od letošnjega leta. Koledar za vojske torej seže od mesca septembra 1915 pa do konca leta 1916. Ta koledar pa ni pripravljen samo za vojske, ampak bo tudi prav zanimiv, da, celo potreben za njihove domače. V koledarju je namreč cela vrsta praktičnih in časa primernih člankov in spisov, katere bodo potrebovali vojniki in njihovi sorodniki doma. Na prvem mestu ima koledar krasno sliko cesarja Franca Jožeta I. kot najvišjega vojskovodje. Vsebinska koledarja obsega: Poštni tarif in deležbe za vojno pošto; nato sledi članek „Sovražnik pod lastno streho“, ki svari vojsake pred pisanjem; dalje je razložena organizacija naše vojske ter vojske stopnje pri moštvi in pri častnikih. Posebno važne pa so te-le rasprave: 1. Državne podpore za družine mobiliziranih. 2. Pokojnine za vdove in otroke v vojski padlih vojakov. 3. Podpore zaostalim padlim ali pogrešenim vojakom. 4. Kako je preskrbljeno za vojske invalide in njihove družine. 5. Deželne komisije za oskrbovanje ranjenih vojakov. 6. Odlikovanja za moštvo. 7. Nekatera društva in zavodi, ki podpirajo družine mobiliziranih, ali pa invalidne. 8. Kako se piše in pošilja denar vojnim ujetnikom. 9. Kam se je treba obrniti, ako hočeš o kakem vojaku kaj izvedeti. Posebno pa je ta koledar še priporočila vreden, ker ima ob koncu 9 raznih vzorcev, kako je treba delati prošnje za razne podpore in pokojnine. Ker je koledar namenjen za krščanske vojske, zato so koledarju pridejane razne krasne molitve, ki so primerne za vojaka na bojišču, in lepa slika božjega Srca Jezusovega, kar bo našim junakom gotovo posebno ugajalo. Koledar ima 80 tiskanih strani in ob koncu je še zraven vezanega 48 listov praznega papirja za zapiske. Vezan je v močno platno. K vsakemu iztisu je pridejan 1 svinčnik. Stane pa 1 komad s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 vin. manj. Denar za koledar se naj pošlje naprej in sicer naj boljše v znakah, ker se potem v pismu vsaj lahko napiše, kaj si kdo naroči in na koga se naj pošlje, na poštne nakaznice pa se zdaj ne sme nič pisati; vojaki iz bojišča pa naj pošljejo denar po vojnopostni nakaznici, ker nimajo znanj pri rokah. Slovenski vojniki! Sezite po svojem koledarju! Znanici in prijatelji! Naročite svojim vojakom ta koledar na bojišče, da jim bo krajši čas. Somsiljeniki, sezite pa tudi sami po tem koledarju, ker bodete njegove podučne članke potrebovali že zdaj med vojsko, pa tudi pozneje, ko se bo treba potegovati za razne pokojnine in podpore. V koledarju najdete vse potrebno! Koledar se naroča pod naslovom: „Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.“

izvedeti. Posebno pa je ta koledar še priporočila vreden, ker ima ob koncu 9 raznih vzorcev, kako je treba delati prošnje za razne podpore in pokojnine. Ker je koledar namenjen za krščanske vojske, zato so koledarju pridejane razne krasne molitve, ki so primerne za vojaka na bojišču, in lepa slika božjega Srca Jezusovega, kar bo našim junakom gotovo posebno ugajalo. Koledar ima 80 tiskanih strani in ob koncu je še zraven vezanega 48 listov praznega papirja za zapiske. Vezan je v močno platno. K vsakemu iztisu je pridejan 1 svinčnik. Stane pa 1 komad s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 vin. manj. Denar za koledar se naj pošlje naprej in sicer naj boljše v znakah, ker se potem v pismu vsaj lahko napiše, kaj si kdo naroči in na koga se naj pošlje, na poštne nakaznice pa se zdaj ne sme nič pisati; vojaki iz bojišča pa naj pošljejo denar po vojnopostni nakaznici, ker nimajo znanj pri rokah. Slovenski vojniki! Sezite po svojem koledarju! Znanici in prijatelji! Naročite svojim vojakom ta koledar na bojišče, da jim bo krajši čas. Somsiljeniki, sezite pa tudi sami po tem koledarju, ker bodete njegove podučne članke potrebovali že zdaj med vojsko, pa tudi pozneje, ko se bo treba potegovati za razne pokojnine in podpore. V koledarju najdete vse potrebno! Koledar se naroča pod naslovom: „Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.“

Listnica uredništva.

Vojake, ki nam pišejo z bojišč, prosimo, da v svojih pismih navedejo tudi svoj domači kraj. Vsem našim vojnim dopisnikom izrekamo zahvalo za pridno sodelovanje. — Franc B—č, 87. pešpolk: Le popišite svoje zanimive dogodke. Prosimo Vas, da nam pošljete le popis dogodkov zadnjega časa. Bojni dogodki, ki so se godili spomladi, nikogar več prav ne zanimajo. — Gornja Sv. Kungota: Saj so ga že v Svečini tudi slišli. Vse še pride na vrsto. — St. Peter v Savinjski dolini: Prošnje za oprostitev od vojaške službe imajo dolgo in trnjevo pot. Več o tem najdete v notici „Oprostilne prošnje“ v današnjem listu.

Oglas.

Naznanjam, da kupujem na svojem paromlinu v Središču vsak delavnik

raznovrstno zrnje kakor: pšenico, rž, ječmen, oves in korožo v postavno predpisani kakovosti in po oblastveno predpisanih cenah. Manjše množine pre-zema tudi na moj račun g. Ivan Veselič, vele-tovarec v Ormožu.

Za možgansko okrožje in za one, ki nimajo priliko pripeljati zrnje v Središče, vrši se prihodnji nakupni dan 25. avgusta predpoldan na kolo-dvoru v Možgancih.

Vsaka množica se izplača in vejavno potrdi. Središče 9. avgusta 1915.

Jakob Zadravec,

poslovsčenec vojnega zavoda za promet z žitom.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

- 1 srečke avstrijskega Ruščega križa
 - 1 srečko ogrskega Ruščega križa
 - 1 srečko budimpoštanske bazilike
 - 1 debitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880
 - 1 debitni list 4% ogrske hip. srečk iz l. 1884
- 12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

dobite igralno pravico do debitkov ene turške srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastonj

Pejasnila in igralni načrt pošilja brezplačno

Srečevno zastopstvo 15, Ljubljana.

Tovarne pazite

na zdravje svojih delavcev, kajti gorki peletni mesci olajšajo razširjenje kužnih boleznih. Vsled tega je priporočati vsaki večji tovarni, da si preskrbi pravočasno svojo potrebo na surovem Lysoformu za desinfekcije in desediranje delavskih prostorov, tal, stranišč in drugih močno frekventiranih krajev. Surovi Lysoform je jako cven in ni strupen, se zamore torej vsakomur v reke dati.

Za desinfekcijo rek se priporoča Lysorform in Lysoform - milo.

Zanesljiva desinfekcijske meč Lysoforma potrdijo znanstvena raziskovanja inštitutov profesorjev: Löffler, Liebreich, Vas, Pertik, Preskauer, die Vestea, Tauozk, Vertun, Pfahl, Pfeiffer, Ujhely, Perronite, Leir i. t. d.

Lysoform se dobi z navedilom v vsaki drožeriji in lekarni in pri večjem nakupu tudi direktno pri nas.

Dr. Keleti & Muranyi, kemična tovarna Ujpest.

* Darujte ali prodajte vreče! Stajerska cesarska namestnja nam piše: Izvrstno pomožno sredstvo pri utrjevanju so, kakor mogoče že znano, vreče napolnjene z zemljo. Mnogo takih vreč leži bržkone popolnoma neporabljenih. Zelo bi bilo želeli, da bi prebivalstvo te vreče nemudoma oddalo na občinskih uradih. Vreče bi morale imeti najmanj mero 40 do 50 cm. Kdorkoli priskrbuje vreče, pripomaga k zabranitvi lastnih izgub. Na izrecno zahtevo se bo plačevalo za take vreče po kakovosti po 50 do 70 vin.

V najem se da na več let posavstvo primerne za vrtnarstvo za pridajevanje semen za sadičev vseh vrst, potrebnih v kmetijstvu. Leži v selišni legi na Spod. Stajerskem blizu okrajne ceste ne daleč od farne cerkve in železnice. Več pove Franc Satler, Ringstrasse 149 Linfort Moers Rheinl. (Namčija) 498

Organist in cerkovnik išče službo, neozbežen treznega značaja, poštenega obnašanja. Naslov pod št. 433 v upravnistvu S. G.

Krepki mlinarski učence se popolno oskrbo in plačilom takoj sprejme pri Jaagu Böhm, umetni tolin v Pramu. Zeli se, da se učence osebo predstavi. 486

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščani in treh dneh brez bolečin ne izginejo s koruzno vred Bla balzomom. Leneček s garancijskim pišmom 1 K, 3 lončki 2-50. Kemény, Košice-Kassa) Pest-fach 12, Ogrsko. 492

Sprejme se majar in vizitar vsak s 4. delavskimi močmi. Poudaba neje se pošljejo Grabengasse 6 I. nadstropje Maribor. 489

9 let star fant brez staršev se odda za svojega. Vpraša se g. Rika Färbergasse Maribor. 493

Preda se posveto hiša s šestimi stanovanji v Novivasi št. 6 pri Mariboru. 468

Tovarniška gostilna

v Ljubini v Savinjski dolini se da v našem ali na račun. Gostilna tu di pripravna za spretno gostilnišerko, čije moč bi prezel tovarniške vožnje. Potrebno je znanje slovenščine in dela maščične. Penzdba na g. F. Heske v Mszirju. 494

Sediarji in čevjarski pomočniki se sprejmejo v delo (prevlačenje in usnjan). Tovarna Tuncor, p. Liebenau pri Gradcu. 485

Kemij ali prodajalka se takoj sprejme pri Ivan Toplak trgovina z meblagom Jurčinci pri Ptaju. 497

Priden fant kateri se hoče krepčati učiti se takoj sprejme. (Ne čim 15 let star). Anton Kassar Maribor. Štolai trg 5. 489

Sprejmeta se takoj dva krepčalka-pomočnika in dve deklici, kateri bi snali spodaje hlače in majice pa tudi možko obleko pomagat delati ojač Jakob Skaza Slov. Bistri-ča. 495

Zavoljo boleznih predam svoje lep-pe posest e. Na sredini posavstva so hrami, lep vrtograd, lepe ajive in sadenostnik, lep gozd. Vas meri blizu 8 oralov. Pol ure od postaje Pevnica, do cerkve in šole. Cena 9000 kron. Naalov Ivan Tankuš Dobrenje, št. 24 Pevnica. 500

2 pomočnika spretna prodajalca, slovenskega in nemškega jezika večja, sprejmeta se s 1. septembr. ali pa tudi takoj pri Jožef Ullaga Maribor. 481

Vino in sadje kupim vsako poljubno množino Julij Glaser, stav-benk Maribor, (Mellinghof) 448

Vajenka — slovenščine in nemščine možna, in Mačbura se sprej-me takoj v trgovini s papirjem in vsakovrstnimi pisarniškimi potrebščinami. I. Welzl, Maribor, Ges-peska ulica 33. 475

Sube gobe, žil, vinski kamen ter spleh vse držine pridatke, kakor tudi vrste vrste kupi veletrgovina Anton Koleac, Oelje Graška cesta št. 23. 460

Vodni mlin v Radečah pri Zid-romu ostu išče, dobrega mlinarskega pomočnika, preti čišri mesečni plači. Vstop takoj. Prijave: „Vodni mlin v Radečah pri Zid-romu“. 471

Vitčar s 4 do 6. delavskimi močmi se sprejme in en kravar. Stav-benk Julij Glaser, Maribor, Mel-linghof. 501

2 pomočnika spretna prodajalca, slovenskega in nemškega jezika večja, sprejmeta se s 1. septembr. ali pa tudi takoj pri Jožef Ullaga Maribor. 481

Zahtevajte

grača in franke maj glavni cenik s 4000 slikami ur, zlatine in srebr-nine, godbenih, je-klenih, usnjatih, gospodarskih in teletnih predme-tov, orožje eta. Prva tovarna ur Haas Kenard, c.k.r. dvorni dobavitelj v Mrazu (Brux) št. 800 (Češko). Nikelnaste Roškop-ure K 3-90, 4-20, 5—, srebrne ure K 8-40, niklaste budilke K 2-90, dvejni budilke s zvonicom 4 K. — Pošilja po povzetju. Noben risiko. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. I-84.

Majer s dvema ali 3 delavskimi močmi se prejme v župniji št. 11j v Sks. gor. za posveto, ki meri bizu 80 oralov. Izberni pogoji. Vpraša se v upravnistvu Slov. Gos. pod „Majer“. 402

Štehov les (okrogel) od 20 cm de-belost naprej brez prevelikih grč vsake množice od drvarne ali žu-ne železnike postaje kupi proti takojšnemu plačilu, ednako sme-rekave ljube in čestne po najvišji ceni Rudolf Deigan trgovec Laski trg. 478

Kuharica, izsrjena v svoji stroki, išče posveto, zanesljivo službo. Penzdba je poslati na naslov: Roza Oelcer pri g. K. Sprager v Mariboru, Koroška cesta 25. 490

Testarje in čararje sprejme v stalno dele in za četero plačilo stavbeni majar Julij Glaser Maribor (Mel-linghof). 444

Učence ali učence iz počene hiše se sprejme v trgovini s mešanim blagom J. Traun, trgovec Ptujaka gova. Istovam se tudi sprejme konj-eki hlapec. 473

Sprejme se učence in učenka; pri-dne močno dekle, poštnih stari-šev in dežele z dobrimi sprečevali. J. Traun, Ptujaka gova. 473

„Solna Avstrija.“

Kdor mi pošlje v kvartu za 44 vinarjev novih in neoprabljenih osamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj tri nove krasne pesmi: I. „Svetovna vojska“. II. „Junaški fant“ in III. „Tolažba dekletu“. Tudi prve štiri namred: „Solna Avstrija“, „Slovo in loči-tev“, „Blegor mu v taji zemalji“ in „Godci svetovnega plesa“. so še na razpolago za 50 vinarjev.

Kdor pa želi imeti vseh 7. pesmi, pošlje mi naj samo 80 vin. v znakah. Mislim, da še nikomur ni bilo žal, kateri si je že naročil prve štiri in mu tudi ne bodi za te tri, ki sem jih zdaj izdal. Naročuje se pri izdajatelju Mat. Baloc pri Sv. Bolesku v Slov. goricah via Ptuj Roke. 475

Svetovna vojska

delavstvo jasno, da samo oni za-mere prenašati skoraj nečloveške zapre, ki ostane trmava. Zato zahtevajte v vsaki gostilni kot pi-jače izvirno (švicarske) pakafico. Fodor Rakovec, vornaica pekalic in sadarice, Ljntamer. 311

Jaica, surevo maslo, smetana.

Kupujem prama sveža jajca, čajno maslo, maslo za kuhe in smetano. — Depisi z navedbo cen na trgovine z jajci in mas-lom Tereze Hinterberger, Dunaj XII, Schönbrunner-strasse št. 196. 441

! KAVA !

50% cenejša: Amerikanska štedilna kava, ve-le-romatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vroča 11 K franco se povzetju. Pol kilograma vele-prima najfinjši čaj K 2-20 oddaja A. Sapira, elaport kave in čajz Tisnabogdan 486, Ogrsko. 278

Za zdravje želodca!

Cez

za ni!

Pe njem ti jed diji,

Želdec ne opeša

In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN!“

Zavraščajte ponaredbe!

Hranilne kocke „Favorit“ so najboljši pridatek za juho. Najcenejši vir za preprodajalce. V školjkah po 200 komadov naprej. 100 kcosov K 3.60 se pošilja po povzetju na vse pošte. Grünwaldova uprava za razposiljanje juhinih kock Dunaj I. Gonzagagasse 12. 468

„Kapljice za svinje“ Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: **Uspeh vrlo povoljni!**

Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mesna lekarna pri c. kr. orlu Maribor, Glavni trg šte. 15 462

Zahvala.

Vsem, ki so izkazali sednje čast umrien u

Franco Podgoršek,

pri pogrebu dne 13. avgusta 1915 izrekamo toplo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo domačemu gosp. župniku A. Krefin, ki so rajnega v bolezni tolažili in sprevideli s sv. zakramenti, za njih ganljiv nagovor pri odprtem grobu; gospodom kaplanom iz St. Jurja in St. Vida, vsem gospodom iz Šmarja, posebej še gospodu načelniku krajnega zbornega dr. Georgu in celemu stvarnemu občinstvu iz domače in sosednih občin.

Penikva, dne 14. avgusta 1915.

491

Žalujoci ostali.

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf-ur 3 K.

jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni sveti zopet zmenja, torej ni nobeno rdečo, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh kromnih urah. Prednost teh ur: Prava železničarska Roskopf-ura se je, ne dolgo tega, nahajala za železničarje in štrpase službe z novo konstrukcijo zboljšala, dobila preciznijski tek, posebej močnejši ost, kolezje se vso vrsto v kamenih. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti prevetliki napetosti perasa, obletje je iz čistega nikla ter je zavarovano še z enim plaščem na varstvo zoper prah ter se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo. Po dobri preizkušnji so se te ure tudi niske cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železničarjih. Presim Vas torej, da te ure ne zmenjate z drugimi cenejšimi urami, ki se dobijo v trgovinah. — Vsek si naj brez nevarnosti, da bi trpel kakšno škodo, naroči svojo seno uro. — Velik cenik popelnoma zastavljen.

A. RIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine, razposilja v vse dežele. **Specialist za boljše ure.**

Loterijske številke.

Trst, dne 11. avgusta 1915: 2 13 77 8 84
Dunaj, dne 14. avgusta 1915: 87 43 42 21 88

Pozor kmetovalci!

Prekritegi pravotavno, posebno sedij v vojakinom času, jambaena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domače, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, rumeno in rdečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrta in cvetlična semena od mane in odlikovane terške Mauthner, ki se dobivajo pri domači trdki 91

I. RAYNEKAR - CELJE

Trgovina s specerijskim blagom, z baryami in sušilnicami, predvsem lasti zaloga vsakih vrst semen, 91
Glasnik in vsa posredstva 91

Tvrdba

Milan Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljive kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni.

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

- Domače ali konjake deteljno seme, potem Lucerner ali nemška, inkarnat za enkrat kositi, Esparset, takozvana večna detelja, Travnino seme za mokre in suhe travnike, Korenjevo seme, Runkelnovo repo, rudečo dolgozato, rumeno dolgo in okroglozato, Svinjsko sajafo.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafije in žveple za vinograde.

Obilnega oblika: priškrnjod biležim z velaspoštovanjem

Tvrdba M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve trgovina specerijskega blaga.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptujju se najbolj priporoča.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4%, Obresti se pripilajajo h kapitalsu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ac da bi se njih obrestovanje kaj prokinito. Za nalaganje po polci se pošine hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

lo članom in sicer: na vknjizbo proti papirni varnosti po 5 1/2%, na vknjizbo sploh po 5 1/2%, na vknjizbo in poročilo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje isposejajo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih donarjih savodila prevzame posejilnica v svoje lasti proti povestitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Probuje na vknjizbo dela posojilnica bresplačno, stranka plača le koliko.

Uradne ure

so vsake srede in četrtak od 9. do 12. ure dopoldne in vsake soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenim praznika. V uradnih urah se sprejemajo in kapiljuje denar.

Pojasnila se dajajo

in probuje prajanje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjizbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjizbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posejilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.